

מרכז קהילתי בית פרנקפורט

כללי

1. מרכז קהילתי בית פרנקפורט, המצוי בשכונת הדר יוסף בצפון העיר, משרת את תושבי השכונה וכן שכונות נוספות בצפון העיר כגון נאות אפקה, אפקה, מעוז אביב ותל ברוך צפון.
2. המרכז מיועד לשרת כ- 10,000 בתי אב. לדברי מנהלת המרכז אוכלוסיית היעד היא בדרך כלל ברמה סוציו-אקונומית בינונית ומעלה, בעלת מודעות לצריכת שעות פנאי.
3. נכון לחודש מאי 2011 היו רשומים במערכת הממוחשבת של המרכז 1,564 משתתפים בפעילויות.
4. המרכז מספק מגוון גדול של שירותים: חוגים, אירועי תרבות, קייטנות, צהרונים, מועדון קשישים, ספרייה, חדר מחשבים ועוד.
5. כמו כן, קיימת למרכז שלוחה נוספת בשכונת נאות אפקה, המכונה "הדר אפקה" ומנהלת בה פעילות ספורט ענפה.
6. למרכז יש הנהלה ציבורית המורכבת מתושבים ונציגי הרשות.
7. בידי המרכז רישיון עסק תקף לעיסוקים הבאים: משחקי קלפים, הצגות, מחזות, אסיפות והרצאות, אודיטוריום.

עבודת הביקורת

8. הביקורת, במסגרת עבודתה, נפגשה בין היתר, עם מנהל החברה למוסדות חינוך, סמנכ"ל הכספים של החברה למוסדות חינוך, מנהל אגף קנו"ס ומנהל המרכז הערבי-יהודי.
9. איסוף הממצאים לדו"ח הביקורת נערך במהלך החודשים יולי 2011 עד אפריל 2012. הנושאים שנבדקו מתייחסים לתקופה החל מספטמבר 2010 ועד לינואר 2012. הנתונים שנבדקו ממערכת "חוגים", המשמשת את המרכזים הקהילתיים, הינם לתקופה החל מספטמבר 2010 ועד אוגוסט 2011.

תקציב

10. להלן נתוני ביצוע התקציב של בית פרנקפורט לשנים 2009 – 2010, כולל נתונים מרוכזים אודות ספורט, מוסיקה ומועדון קשישים. הנתונים מוצגים בדרך המקובלת על ידי החברה למוסדות חינוך, שהיא דרך בה מוצגים נתוני המרכז כאילו היה יחידת רווח אוטונומית, ללא העברות התקציב העירוניות וללא עלויות כוח אדם עירוני.

בתחתית הטבלה הוספו עלויות כוח האדם העירוני לפי נתוני הצעת התקציב העירונית:

<u>שם הסעיף</u>	<u>פירוט</u>	<u>ביצוע 2009</u> (באלפי ₪)	<u>ביצוע 2010</u> (באלפי ₪)
יתרות משנים קודמות	כולל יתרות משנים קודמות מספורט, מוסיקה, ספרייה ומועדון קשישים	62	24
<u>הכנסות</u>			
בית פרנקפורט - ראשי	הכנסות מחוגים	1,230	1,118
	הכנסות מהעשרה ואודיטוריום	347	344
	צהרונית	459	569
	הכנסות מקייטנה	522	543
	הכנסות מהלהקה	494	407
	החזרים	19	1
	החזרי ביטוח	59	0
סה"כ בית פרנקפורט - ראשי		3,130	2,982
ספורט		602	758
מוסיקה		355	385
ספרייה		4	7
מועדון קשישים		127	118
סה"כ		4,218	4,250
<u>הוצאות</u>			
בית פרנקפורט - ראשי	מים	4	6
	כיבודים	2	8
	חשמל, תקשורת וביטוח	148	121
	הפעלת אודיטוריום	101	136
	פעולות העשרה	28	17
	אהזקה ושונות	129	173
	תחזוקה	28	34
	ציוד	23	42
	אבטחה ושמירה	56	36
	עובד שירות (2.2 מ') וחברת ניקיון	218	205

<u>שם הסעיף</u>	<u>פירוט</u>	<u>ביצוע 2009</u> (באלפי ₪)	<u>ביצוע 2010</u> (באלפי ₪)
	כ"א (1 רכז ו – 1 מזכירה)	440	437
	הפעלת חוגים	857	903
	הפעלת קייטנה	353	328
	הפעלת צהרונית	308	263
	להקת ייצוג	366	345
	הזנה לצהרונית	123	117
	מנהלה	194	193
סה"כ הוצאות בית פרנקפורט – ראשי		3,378	3,364
ספורט		922	818
רכז ספורט		165	177
מוסיקה		390	439
ספרייה		46	54
מ. קשישים		183	189
סה"כ הוצאות, לרבות ספורט, מוסיקה, ספרייה, קשישים		5,084	5,041
<u>הוספת עלות כוח אדם עירוני</u>			
עלות כ"א עירוני (לפי הצעת התקציב העירוני)		650	662
<u>סה"כ הוצאות</u>			
סה"כ לאחר הוספת תקציב כ"א עירוני במרכז לפי הצעת התקציב העירוני		5,734	5,703

11. מהטבלה שלעיל ניתן לראות כי בשנים 2009 – 2010 הסתכם ההפסד השוטף של בית פרנקפורט בכל שנה בכ – 1.5 מיליון ₪ (בשנת 2009: 5,734 אלפי ₪ בניכוי 4,218 אלפי ₪; בשנת 2010: 5,703 אלפי ₪ בניכוי 4,250 ש"ח). למרות זאת, בדיון שנערך באגף קנו"ס לגבי התקציב בתאריך 19/7/11 הוצגו רק נתוני החריגה מהתקציב של המרכז: "גירעון שוטף לשנת 2010 – 60 אש"ח; - גירעון נצבר – 36 אש"ח". המנהלת בהסבריה לנציגי אגף קנו"ס דנה בכך ש"תחום הספורט צובר גירעון שנתי של כ – 50 אש"ח", אך לא בהפסד של כחצי מיליון ₪ שיצר תחום הספורט בלבד במרכז.

בהתייחסותו לממצאים אלה מסר בתאריך 5.8.12 מנהל אגף קנו"ס כי:

"הבהרה; בהתאם לדו"ח הביצוע הסופי לשנת 2010 שהועבר ע"י חב' מוסדות חינוך, מרכז קהילתי בית פרנקפורט סיים באיזון תקציבי. ההפסד, כפי שצוין במיזמת דו"ח המבקר, של כ- 1.5 מלש"ח בשנים הנ"ל, כולל את עלות המשרות העירוניות ואינו כולל את הסבסוד העירוני. כפי שהבהרנו בסעיפים אחרים בדו"ח זה ובאחרים. מתחם מרכז קהילתי בית פרנקפורט התנהל בשנים 2009-2010 עם עודפי תקציב. ב"מיזמת ממצאים" של משרד המבקר, צוין, שקיימים פערים באחוזים אך לא פורט במה הם באים לידי ביטוי ולא צוינו הנתונים התקציביים- מספריים."

הביקורת מציינת בהתייחס לתגובת מנהל האגף, כי בשנת 2010 סיים האגף את פעולתו בגירעון של כ- 36 אלף ₪, לפי הנתונים שנמסרו לביקורת ולפי הנאמר בפרוטוקול הדיון שנערך באגף קנו"ס כמצוטט בממצא שלעיל. כמו כן, לדעת הביקורת יש להתייחס גם לנתונים הכספיים של המרכז מעבר לסכום החריגה מהתקציב, במיוחד נוכח הממצאים שיפורטו להלן ושמצביעים לכאורה, כי לא ניתן לביקורת הסבר מניח את הדעת לגבי אופן קביעת הסבסוד העירוני למרכז, ולא ברורים הנתונים שנלקחו בחשבון לצורך תכנונו.

12. להלן ההשוואה בין נתוני הצעת התקציב של העירייה לשנת 2010 עבור מרכז בית פרנקפורט לבין נתוני הכרטסת של ביצוע התקציב (שהתקבלו מהחברה מוסדות חינוך) לשנת 2010. זאת כדי לבדוק את ההפרש בין הצעת התקציב העירונית לבין הביצוע בפועל של סעיפי התקציב:

הפרש בין נתוני הצעת התקציב 2010 וביצוע באחוזים	הפרש מוחלט בין נתוני הצעת התקציב 2010 לבין נתוני תקציב 2010 באלפי ₪	נתוני תקציב 2010 על פי הכרטסת של חברת חינוך באלפי ₪	נתוני הצעת התקציב של העירייה לשנת 2010 באלפי ₪	
35%	1,188	3,418	2,230	הוצאות הפעלת המרכז כולל ספרייה
34%	1,007	2,982	1,975	הכנסות הפעלת המרכז כולל ספרייה
53%	232	439	207	הוצאות מוסיקה מ.
53%	205	385	180	הכנסות מרכז מוסיקה
29%	237	818	1,055	הוצאות מרכז ספורט
12%	92	758	850	הכנסות מרכז ספורט

מן הטבלה עולה, כי במרבית הסעיפים קיימים הפרשים של 34%-55% בין הצעת התקציב של העירייה לשנת 2010 לבין ביצוע התקציב בשנת 2010. כלומר הצעת התקציב לא העריכה כיאות את ביצוע התקציב של שנת 2010, והיה פער מהותי בכל סעיף תקציבי בין הצעת התקציב לבין הביצוע בפועל.

13. להלן ההשוואה בין נתוני הצעת התקציב של העירייה לשנת 2010 עבור מרכז בית פרנקפורט לבין נתוני הכרטסת של ביצוע התקציב (שהתקבלו מהחברה למוסדות חינוך) לשנת 2009. זאת מתוך הנחה שבהעדר בדיקה כלכלית או נתונים נוספים, צריכים נתוני הצעת התקציב לשנת 2010 להתבסס בעיקר על נתוני ביצוע התקציב בשנה הקודמת:

הפרש בין נתוני הצעת התקציב העירונית 2010 ונתוני ביצוע 2009 באחוזים	הפרש בערך מוחלט בין נתוני הצעת תקציב העירונית לנתוני ביצוע 2009 באלפי ₪	נתוני ביצוע תקציב 2009 על פי הכרטסת של חברת מוסדות חינוך באלפי ₪	נתוני הצעת התקציב של העירייה לשנת 2010 באלפי ₪	
35%	1,194	3,424	2,230	הוצאות הפעלת המרכז כולל ספרייה
37%	1,155	3,130	1,975	הכנסות הפעלת המרכז כולל ספרייה
47%	183	390	207	הוצאות מוסיקה מ.
49%	175	355	180	הכנסות מרכז מוסיקה
14%	133	922	1,055	הוצאות מרכז ספורט
41%	248	602	850	הכנסות מרכז ספורט

מן הטבלה עולה כי במרבית הסעיפים קיימים הפרשים של 35% - 50% בין הצעת התקציב של העירייה לשנת 2010 לבין נתוני ניצול התקציב בשנת 2009, כך שהצעת התקציב של העירייה לשנת 2010 אינה מבוססת על נתוני שנת הפעילות הקודמת. כמו כן, לא נמסר לביקורת כי התקיימה בדיקה כלכלית או קיימים נתונים אחרים המצדיקים את הסטייה המהותית מנתוני ניצול התקציב שנת 2009.

בהתייחסותה לממצאים המפורטים בסעיפים 12 - 13 בתאריך 12/7/19 מסרה מנהלת אגף תקציבים כי:

“בספר התקציב לשנת 2010 נכללת השתתפות העירייה למרכז, המהווה סבסוד עירוני בסך 732 אש”ח (לא כולל שכר עובדי עירייה). בספר דברי ההסבר לשנים 2010 כלולים פירוטים המיועדים לתת אומדן לפעילות המרכז, כפי שהתקיימה בשנים האחרונות, תוך התאמה להחלטות העירוניות שאושרו בתכנית העבודה. בהמשך לפעילות המבוצעת באגף תקציבים וכלכלה לשיפור מבנה ספר התקציב, ולאור הערת הביקורת, יבוצע שינוי בדברי ההסבר להצעת התקציב לשנת 2013.”

14. בדיקה כלכלית או תוכנית התייעלות כדוגמת זו שנערכה בקאנטרי ל' לא נערכה בבית פרנקפורט. זאת למרות שפעילות בית פרנקפורט, בניגוד לפעילות קאנטרי ל, אינה כוללת הפעלת בריכות, מקלחות וחדר כושר הכרוכה בהוצאות כבדות, ולמרות שבית פרנקפורט יצר הפסד שנתי גדול פי 3 מהקאנטרי (כ – 1.5 מיליון ש"ח בכל אחת מהשנים 2009 – 2010).

בהתייחסותה לממצא זה מסרה בתאריך 19/7/12 מנהלת אגף תקציבים כי:

“יש לציין כי תקבולי המוסד מקורם בהכנסות עצמיות ובהשתתפות העירייה המאושרת בהצעת התקציב העירונית. השתתפות זו כולל רמת התעריפים היא פועל יוצר של מדיניות העירייה, המקדמת תמיכה במוסדות המשרתים אוכלוסייה בשכבות סוציו-אקונומיות נמוכות. סך התקבולים אמור לכסות את הוצאות ההפעלה של המרכזים. במקרה שבו סך ההוצאות גדול מסך התקבול הכולל (הכנסות עצמיות בנוסף להשתתפות עירונית) – המרכז נמצא בגירעון והנושא נידון בהנהלת אגף קנו”ס.”

בהתייחסותו לממצאים המפורטים בסעיפים 10-14 מסר בתאריך 5.8.12 מנהל אגף קנו”ס כי:

“מנהלי המרכזים הקהילתיים עובדים בשוטף מול דו”ח ניצול של חברת מוסדות חינוך ולא מול ספר התקציב העירוני הכולל את המשרות העירוניות, והסבסוד העירוני הוא חלק מהתקציב של המרכז הקהילתי. ההקצבה העירונית הינה הבסיס לתכנון התקציבי של המרכז כפי שהוא מופיע בדוח ניצול תקציב של החברה למוסדות חינוך. בדוח זה מופיעים גם יתרות/גרעונות של המרכז הקהילתי כחלק מההתנהלות התקציבית הנספית החדשה שלו.”

בהתייחסותה לממצאים המפורטים בסעיפים 10-14 מסרה בתאריך 5.8.12 מנהלת המרכז הקהילתי כי:

“ההתייחסות היא לתקציב 2009 – 2010 המנהלת החדשה נכנסה לתפקיד ב- 1.9.2010. בטבלה חסר הסבסוד העירוני ויש העמסה של המשרות העירוניות על האיוון, ולכן יש עיוות של הצגת הדברים. אם נגרע את עלות המשרות העירוניות ונוסיף את הסבסוד העירוני ישתנה המאזן.”

הביקורת מציינת בהתייחס לתגובת מנהלת המרכז הקהילתי, כי בהצגת הנתונים אין משום עיוות, שכן נרשם במפורש כי הנתונים מוצגים בדרך המקובלת על ידי החברה למוסדות חינוך, שהיא דרך בה מוצגים נתוני המרכז כאילו היה יחידת רווח אוטונומית, ללא העברות התקציב העירוניות וללא עלויות כוח אדם עירוני. לאחר מכן הוספו לנתונים אלה עלויות כוח האדם העירוני לפי הצעת התקציב העירוני. זאת על מנת להציג את הפסדי המרכז (גובה הוצאות המרכז בניכוי הכנסותיו ממקורות עצמיים), ללא סבסוד עירוני.

הביקורת סבורה כי יש חשיבות להצגת הנתונים באופן זה, במיוחד נוכח הממצאים שפורטו לעיל והמצביעים לכאורה, כי לא התקבל הסבר מניח את הדעת לגבי אופן קביעת הסבסוד העירוני למרכז, ולא ברורים הנתונים שנלקחו בחשבון לצורך תכנונו.

15. בדיון מול אגף קנו"ס על הגירעון התקציבי הציגה המנהלת את הסיבות העיקריות, לדעתה, לגירעון:

א. ירידה בנפח החוגים (פתיחת חוגים מתחרים בבי"ס דוד ילין). סיבה זו תידון בהמשך הדו"ח.

ב. עלות העסקת מזכירה הופחתה בטעות מהתקציב המנוהל על ידי מוסדות חינוך, כאילו עברה המזכירה להיות עובדת עירייה. בפועל המזכירה נשארה להיות מועסקת על ידי החברה למוסדות חינוך.

ג. מימון הוצאות מחשוב מהתקציב השוטף של המרכז (החלפת שרתים – 22 אלף ש"ח שלא מתקציב תב"ר).

ד. "תחום המוסיקה צובר גירעון שנתי של כ- 30 אש"ח" – בעניין זה הפנתה מנהלת המרכז את נציגי אגף קנו"ס למנהלת המרכז לשעבר – לצורך בירור הסיבה להפסדים.

ה. תחום הספורט צובר גירעון שנתי של כ- 50 אש"ח עקב "עלויות גבוהות של הוצאות". אין הסבר ופירוט ל"עלויות הגבוהות של ההוצאות" וכיצד ניתן להפחיתן. עניין זה לא נדון על פי הפרוטוקול ולא התקבלה החלטה בגינו, על אף חשיבותו.

ו. סיבה נוספת שמנתה המנהלת הינה: "תעריפי גבייה נמוכים". אין פירוט בפרוטוקול בנוגע לכך, על אף שככל הנראה הכוונה לתעריף של מועדון הקשישים ותעריפי חוגי מוסיקה.

בהתייחסותה לממצא המפורט בס"ק 15(ד) מסרה בתאריך 5.8.12 מנהלת המרכז הקהילתי כי:

"בבדיקה שערכתי בשנת 2010 ניתנו הנחות סקטוראליות (אחים, חד הוריות ועוד) בגובה 40,000 ש"ח. הסיבה העיקרית לגרעון במוסיקה היא הנחות בשיעורים פרטניים."

בהתייחסותו לממצא המפורט בס"ק 15(ד) מסר בתאריך 5.8.12 מנהל המרכז הקהילתי כי:

"לא קיים שיקול דעת למנהל המרכז הקהילתי במתן או אי מתן הנחות סקטוראליות."

16. ההחלטה שנתקבלה באגף קנו"ס בעניין זה, לפי הפרוטוקול: "באחריות מנהלת המרכז הקהילתי-להגיש להנהלת המחלקה והנהלת האגף תוכנית עבודה הכוללת את ההצעה לשינוי תעריפי הגבייה, כולל משמעויות שני היבטים; כספיים + נפח פעילות. בשיתוף הנהלת המחלקה ובתיאום עם הנהלת החברה למוסדות חינוך – לא יאוחר 25/9/11". בחודש ינואר 2012 ביקשה הביקורת ממנהלת המרכז את התוכנית שהתבקשה להגיש על פי החלטת אגף קנו"ס – כתשובה התקבלה מהמרכז תוכנית עבודה שאינה כוללת כל הצעה לשינוי תעריפי גבייה, שאינה מתומחרת, ואינה כוללת הצעה פרטנית לצמצום תקציבי.

בהתייחסותו לממצא זה מסר בתאריך 5.8.12 מנהל אגף קנו"ס כי:

"מנהלי המרכזים הקהילתיים מתבקשים מדי שנה להגיב על התעריפים של החוגים, כדי שרעתם תשקל מרום הגשת בקשות מטעם המחלקות של האגף לוועדת התעריפים העירונית. למנהלים ניתנת זכות הניוד של התעריפים (8%- ועד 15%+) מהתעריפים המאושרים ע"י מועצת עיריית תל-אביב-יפו.

בהתאם לדו"ח ניצול סופי לשנת 2010 שהועבר ע"י חברת מוסדות חינוך להנהלת האגף, המרכז הקהילתי סיים את השנה באיזון תקציבי."

בהתייחסותה לממצא זה מסרה בתאריך 5.8.12 מנהלת המרכז הקהילתי כי:

"המנהל אינו מוסמך לשנות תעריפי גבייה. בכל מקרה, לא היה צורך בצמצום תקציבי היות ושנת 2010 הסתיימה ביתרה של 206 אש"ח ושנת 2011 בגירעון קל של 6,500 ש.ח."

הביקורת מציינת בהתייחסותה לתגובת מנהל האגף ומנהלת המתנ"ס, כי הן בהתאם לכרטסת שהועברה לידיה במהלך הביקורת, והן בהתאם לכרטסת שהועברה במצורף להתייחסות המרכז, המרכז סיים את פעילותו בשנת 2010 בגירעון נצבר של כ- 36 אש"ח. זוהי אף הסיבה לכך שהמרכז נדון ב"ועדת גרעונות" של אגף קנו"ס בתאריך 19/7/11, ושבה הוצגו נתוני החריגה מהתקציב של המרכז: "גרעון שוטף לשנת 2010 – 60 אש"ח; - גירעון נצבר – 36 אש"ח". באותה ועדה נדרש המרכז להגיש תוכנית התייעלות שתכלול בין היתר שינוי בתעריפי גבייה ומשמעויותיו. המנהלת לא נהגה בהתאם להחלטת הוועדה ועל כך העירה הביקורת.

17. יש להדגיש כי הדיון בגירעון המרכז הקהילתי באגף קנו"ס התקיים בתאריך 19/7/11, כחצי שנה לאחר סיום שנת התקציב הנדונה.

בהתייחסותו לממצא זה מסר בתאריך 5.8.12 מנהל אגף קנו"ס כי:

"הדיון התקיים בחודש יולי 2011 ובו דנו בסיכום ההתנהלות התקציבית בשנת 2010 (כחצי שנה לאחר סיום שנת התקציב). הדיונים בנושא התנהלות תקציבית אפקטיביים רק בהתבסס על נתונים סופיים של ביצוע ולא על תחזיות (לרוב, הפערים הם משמעוטיים). החברה למוסדות העבירה להנהלת אגף קנו"ס דו"ח תחזית ביצוע ב- 29/3/11. מאז נעשו מס' פעמים פניות

מלפוניות למח' התקציבים בחב' מוסדות חינוך ופניה אחת בכתב באמצעות הדוא"ל עם הבקשה להעביר דו"ח סופי ולבסוף נאלצנו לקבוע דיון שהתבסס על תחזית ולא ביצוע בראשות מנהל אגף קנו"ס עם כל הגורמים הרלוונטיים."

מנהלת המרכז

18. מנהלת המרכז נכנסה לתפקידה בחודש ספטמבר 2010. לדברי מנהל אגף קנו"ס, המנהלת נבחרה במכרז מס' 167/2010 (תאריך פרסום מכרז: 27/5/2010). הביקורת ביקשה לקבל עותק מהחלטה על בחירת המנהלת על פי המכרז – אך החלטה זו לא נמסרה לביקורת.

19. כשהמנהלת הנוכחית נכנסה לתפקידה, מנהלת המרכז לשעבר הפכה להיות המפקחת על המרכז. לדברי מנהלת המרכז, הגדרת תפקיד המפקחת אינה ברורה לה והיא חשה כי לא הייתה הפרדת תפקידים ברורה בינה לבין המפקחת. על רקע אי בהירות זו נגרמו חיכוכים קשים בין המנהלת למפקחת (לדברי המנהלת, המפקחת גילתה מעורבות יתר בניהול המרכז), שהביאו לפיטוריה של המנהלת בתאריך 13/6/11. בתאריך 14/7/11 הוחזרה המנהלת לעבודה, והמפקחת הפסיקה לפקח על המרכז. כיום המנהלת כפופה ישירות למנהל המחלקה למרכזים קהילתיים.

בהתייחסותו לממצא זה מסר בתאריך 5.8.12 מנהל אגף קנו"ס כי:

"במספר מקומות במיזמת ממצאי דוח הביקורת התייחסה מנהלת המרכז לנושא אי מתן עזרה ממטה האגף או מהעירייה בהקשר להתנהלותה במרכז הקהילתי. מאחר והדברים מובאים במיזמת ממצאי דוח הביקורת, מצאנו לנכון להציג את תפיסת האגף ותגובתו בנוון:

- המנהלת החדשה של מרכז קהילתי בית פרנקפורט קיבלה הסבר מפורט ממנהל המחלקה למרכזים קהילתיים, בין השאר גם על מהות תפקידה של המפקחת מול מנהל/מנהלת המרכז הקהילתי.
- המפקחת ר.מ, הפסיקה לשמש בתפקיד פיקוח על מרכז קהילתי בית פרנקפורט (בדצמבר 2010) מספר חודשים לפני הגשת מכתב הפיטורין (13/6/11) למנהלת החדשה.
- בהנחיית מנהל האגף, החל מחודש דצמבר 2010 הוכפפה המנהלת החדשה לפיקוחו של מנהל המחלקה למרכזים קהילתיים, ולא עם חזרתה מהפיטורין כפי שמענה המנהלת.
- מנהלת המרכז פוטרה לאחר סדרה של פגישות עבודה, שימועים, בדיקות, והחלטות שכללו את מנהל משאבי אנוש, מנהל האגף, נציג ארגון העובדים ומנהל המחלקה.
- המנהלת הוחזרה לעבודה לתקופת ניסיון ובימים אלו, מסיים מנהל המחלקה למרכזים קהילתיים והמנהלת הליך מישוב הדדי, שיוצג למנהל האגף לקבלת החלטות לגבי המשך."

ההנהלה הציבורית

20. במרכז פועלת גם הנהלה ציבורית, השותפה בקביעת מדיניות.
21. על פי פרוטוקול מס' 21 מישיבת הנהלת העירייה שהתקיימה בתאריך 6/6/11, ועל פי המצגת שהוצגה בישיבה זו, ההרכב הרצוי בעיני מנהל אגף קנו"ס להנהלה הציבורית הינו 50% פעילים מהשכונה (4 חברי המרכז הקהילתי, 2 נציגי ועד השכונה, ונציג ועד הורים של בי"ס) ו-50% נציגי הרשות (מנהל רובע, מנהלי בי"ס, מנהלי תחום מקצועיים, נציג חברת התפעול). בחירת חברי המרכז הקהילתי כנציגים בהנהלה תיעשה בבחירות שינוהלו על ידי ועדת בחירות. כהונה של הנהלה ציבורית אמורה להימשך 3 שנים. ההתכנסות תהיה לפחות 4 פעמים בשנה. כללים דומים נקבעו גם בתקנון ההנהלות הציבוריות שפורסם בשנת 2001.
22. בפועל, מבדיקת הפרוטוקולים של ההנהלה הציבורית בבית פרנקפורט עולה, כי במהלך שנת 2008 לא התקיימו ישיבות הנהלה (או שהן לא תועדו בפרוטוקולים). בשנת 2009 התקיימו רק שלוש ישיבות הנהלה, (בינואר, פברואר ודצמבר) בשנת 2010 התקיימה רק ישיבת הנהלה אחת (מרץ 2010). בשנת 2011 התקיימה לדברי המנהלת (16/1/12) רק ישיבה אחת, משום שיו"ר ההנהלה פרשה, וטרם מונה יו"ר חדש להנהלה. על פי המדיניות הרצויה באגף קנו"ס ישיבות אמורות להתקיים 4 פעמים בשנה. על פי תקנון ההנהלות הציבוריות משנת 2001, סעיף 8(א):
"ההנהלה הציבורית תתכנס לפחות חמש פעמים בשנה."
- בהתייחסותו לממצא זה מסר בתאריך 5.8.12 מנהל אגף קנו"ס כי:
- "לפני כעשרים שנים, אימץ אגף קנו"ס תפיסה הדוגלת בשיתוף תושבים בקבלת החלטות. נציגי תושבים עם נציגי הרשות היו שותפים בקבלת החלטות בבחירת הדרך לקביעת איכות החיים בקהילה. פועל יוצא לתפיסה זו התבטא בהקמת הנהלות ציבוריות במרכזים בקהילתיים ברחבי העיר. תוך כדי הליכה בדרך חדשה זו, נגלו בפנינו נושאים, שדרשו חשיבה שונה ונקיטת צעד פעולה אחרים.**
- המשבר אשר פקד את האגף והביא להחלטת הנהלת העירייה להפרטתו, מצא את האגף במצב שהנהלות ציבוריות פעלו רק בחלק מהמרכזים הקהילתיים וגם אלו שהיו קיימות לא פעלו על פי התקנון.
- כחלק משיקום האגף ובנייתו מחדש, הוחזרה ליבת הניהול לעירייה ובמקביל לכך התנענו מחדש גם את נושא ההנהלות הציבוריות. נבנה תקנון חדש להנהלות הציבוריות ועם אישורו ע"י הנהלת העירייה הנחה מנהל האגף להתניע מהלך ליישום הקמת הנהלות ציבוריות בכל המרכזים הקהילתיים של האגף.
- בתכנית העבודה לשנת 2012 הנחה מנהל אגף קנו"ס להקים הנהלות ציבוריות על פי הפורמט החדש עד לחודש דצמבר 2012, המרכז הקהילתי בית פרנקפורט הינו חלק מהמהלך."

בהתייחסותה לממצא זה מסרה בתאריך 5.8.12 מנהלת המרכז הקהילתי כי:

“בשנת 2010 התקיימה רק ישיבת הנהלה אחת כנראה עקב חילופי מנהלות בספטמבר 2010. בשנת 2011 התקיימו שתי ישיבות הנהלה (ולא כפי שמצוין בדו"ח) בתאריכים 16.11.11 ו-10.4.11. לאחר מכן, יו"ר ההנהלה פרשה מתפקידה ועקב כך לא התכנסה ההנהלה עד היום. האגף החל להכין את המרכזים לתהליך הקמת הנהלה חדשה (ראה סעיף 21). אנו נמצאים היום בתהליך בניה מחדש של ההנהלה עקב הזדקנות ופרישה של חברי הנהלה רבים שכבר שנים אינם לקוחות של המרכז וביקשו לפרוש מתפקידם. הקפאנו את ההנהלה כדי להתחיל הנהלה מחודשת ל-2012.”

23. הביקורת ביקשה מאגף קנו"ס את רשימת חברי ההנהלה הציבורית של בית פרנקפורט, וקיבלה רשימה של 19 אנשים. מאחר שבפרוטוקול ישיבת ההנהלה מינואר 2011 לא נמצאה רשימת נוכחות מסודרת, נבדקה הנוכחות לפי שני פרוטוקולים קודמים מול הרשימה של אגף קנו"ס. מבדיקת פרוטוקול ההנהלה מיום 12/9/09 נמצא, כי רק 8 מחברי הרשימה של אגף קנו"ס נכחו בישיבה, ואילו 7 משותפים אחרים שנכחו בישיבה אינם ברשימת החברים. בפרוטוקול ישיבת 7/3/10 נמצא, כי רק 6 חברים מהרשימה נכחו בישיבה, כלומר לא נכה הקוורום הנדרש לפי מדיניות אגף קנו"ס (33% לפי ישיבת הנהלת העירייה 6/6/11, 50% לפי תקנון ההנהלות משנת 2001). 8 משותפים אחרים בישיבת 7/3/10 אינם חברים על פי הרשימה. 8 חברים על פי הרשימה שבידי אגף קנו"ס לא נכחו באף אחת משתי הישיבות שנבדקו.

בהתייחסותו לממצא זה מסר בתאריך 5.8.12 מנהל אגף קנו"ס כי:

“במהלך השנים, נוספו להנהלה הציבורית תושבים חדשים שהשתתפו גם בוועדה המרכזת של המרכז. היו אלה לקוחות והורי ילדים מתחומי המחול, המוסיקה והספורט. ההנהלה הציבורית הצליחה לתפקד בדרך זו, חידשה פניה והוכנסה לה אנרגיה חדשה שנים רבות, עד להתפטרותה של היו"ר.”

בהתייחסותה לממצא זה מסרה בתאריך 5.8.12 מנהלת המרכז הקהילתי כי:

“אכן, בטעות לא נערכה רשימת הנוכחים בישיבה בינואר 2011.”

24. לפי אגף קנו"ס, בעת הקמת ההנהלה במרכז החברים היו פעילים שעברו סדנת הכשרה מקצועית, ובמהלך השנים גויסו חברים נוספים, ופעילים אחרים הצטרפו לפעילות בת שנה לוועדה מרכזת שפעלה במקביל, טרם הצטרפותם לישיבות ההנהלה. מההסבר של אגף קנו"ס לא ברור כיצד נבחרו הפעילים היושבים בהנהלה ומכוח מה מונו. (כאמור, פעילים אלה אמורים להיבחר בבחירות).

25. לדברי מנהלת המרכז, לא ידוע לה על נוהל בנושא מינוי חברים להנהלה הציבורית. באין נהלים, המנהלת יכולה לזמן נציגים כרצונה, וכך היא זימנה למשל את נציג תנועת הצופים כחבר בעל זכות הצבעה. כל הנוכחים שותפים בקביעת מדיניות.

בהתייחסותה לממצא זה מסרה בתאריך 5.8.12 מנהלת המרכז הקהילתי כי:

"נציגת תנועת הצופים זומנה לישיבת הנהלה על מנת לבדוק את האפשרות שתצטרף להנהלה ותהווה איש קשר וחיבור לשיתופי הפעולה המתקיימים עם שבט הנשיא – שהוא השבט המוביל ברובע."

26. בפרוטוקולים של ישיבות ההנהלה נרשמו נוכחים ללא פירוט תפקידם, את מי הם מייצגים, מעמדם בהנהלה (האם מדובר בחברי ועדה בעלי כוח הצבעה או ב"משקיפים").

בהתייחסותה לממצא זה מסרה בתאריך 5.8.12 מנהלת המרכז הקהילתי כי:

"תפקידם של הנוכחים לא נרשם בפרוטוקול היות וכולם ותיקים, כולם מכירים את כולם ובשנים האחרונות מדובר בחברי הנהלה הפעילים לאורך זמן."

הביקורת מציינת בהתייחסותה לתגובת המנהלת כי גם אם כל הנוכחים בהנהלה הציבורית מכירים זה את זה, תפקידי הנוכחים צריכים להיות מצוינים בפרוטוקולים לצורך תיעוד הדיונים בשקיפות, ועל מנת להבהיר את הנעשה בדיונים גם לקוראים חיצוניים המבקשים לעיין בפרוטוקולים, דוגמת מנהלי האגף או משתתפי המרכז.

27. כמו כן, לעתים מצוטטים בפרוטוקול דברי נוכחים שלא הוזכרו ברשימת הנוכחים ולא ברור כלל מיהם: למשל בפרוטוקול 6/4/09 מוזכר אדם בשם "משה" המביע דעתו – אך הוא לא מופיע ברשימת הנוכחים שבראש הפרוטוקול ולא ברור מיהו ומה תפקידו. (ככל הנראה מדובר במנהל המחלקה למרכזים קהילתיים).

28. בפרוטוקול ישיבת ההנהלה הציבורית מיום 16.1.11 לא מוצגים אפילו שמות המשתתפים בישיבה.

29. בפרוטוקולים של הישיבות שנבדקו, אין סיכום החלטות אופרטיביות, תוכניות פעולה עם תאריכי יעד, ותיעוד של תוצאות ההצבעה על ההחלטות.

30. יו"ר ההנהלה הציבורית התפטרה בתאריך 16.7.11 ונכון לתאריך 16/1/12 טרם מונה יו"ר חדש. בהתייחסותה לממצא זה מסרה בתאריך 5.8.12 מנהלת המרכז הקהילתי כי:

"מרכז קהילתי בית פרנקפורט משולב במהלך ההקמה הכלל אנפי של הנהלות ציבוריות."

31. בפרוטוקול מתאריך 20/12/09 הוצג להנהלה מידע שגוי על ידי מנהלת המרכז הקודמת, בנוכחות מנהל אגף קבו"ס: "ב – 2010 נכנס לשונה טובה מבחינת בניו...דבר נוסף שאמור לצאת לפועל

הוא שיפוץ האודיטוריום שכולל גם את חדר התלבושות, כיסאות חדשים, חיווט חשמלי חדש, הגברה ומוזנים". אולם בסיכום ישיבה במינהל החינוך מתאריך 25/1/10 בנושא תקציבי פיתוח כלל לא הוזכר נושא שיפוץ האודיטוריום והנושא גם לא הופיע בתוכנית התב"ר 2010 מתאריך 21/1/10. כשנה לאחר מכן, בתאריך 25/1/11 שאל אחד הנוכחים את מנהל האגף: "שיפוץ האולם היה אמור להתקיים השנה ומדוע זה לא קרה? ע: בתוכנית העבודה של האגף נלקח בחשבון הנושא והוא על הפרק, אבל לאו דווקא בשנה הנוכחית. ר: נאמר שיתקיים השנה שיפוץ של 2 אודיטוריומים בעיר וקיווינו שהאודיטוריום שלנו ישופץ. ע: בתוכנית העבודה של האגף ל - 5 השנים הקרובות ניקח בחשבון את השיפוץ."

בהתייחסותה לממצא זה מסרה בתאריך 5.8.12 מנהלת המרכז הקהילתי כי:

"כיום אנו בתהליך שיפוץ האודיטוריום."

צוות המרכז

32. במרכז היו 10 עובדי עירייה בשנת 2010, ו- 11 עובדי עירייה בשנת 2011: מנהלת, מזכירה, שני רכזים, תופרת, איש אחזקה בהדר אפקה, מנהל תפעול, שלוש ספרניות ומנהלת הספרייה.

33. המדריכים במרכז מועסקים ברובם כעובדי החברה למוסדות חינוך, ורק מיעוטם מועסקים כקבלנים המגישים חשבוניות, אשר מקבלים אחוזים מההכנסות.

34. לדברי המנהלת, אשר הועסקה בעברה על ידי החברה למרכזים קהילתיים בפתח תקווה, החברה אפשרה למנהלי מרכזים קהילתיים לצאת לקורסים ולהשתלמויות למנהלים של החברה למתנ"סים, ואילו כעובדת עירייה טרם הוענקה לה אפשרות להשתלמות ו/או לקבלת קורסים המיועדים למנהלים בשנת 2011. הביקורת ביקשה מאגף קנו"ס רשימת השתלמויות שנערכו למנהלים בשנים 2010 - 2011, אך קיבלה רק את רשימת ההשתלמויות לשנת 2010.

בהתייחסותו לממצא זה מסר בתאריך 5.8.12 מנהל אגף קנו"ס כי:

"החל משנת 2006 גיבש האגף המתחדש תפיסה ארגונית חדשה, שכללה בין היתר את אקלים ה"ארגון הלומד" - תכנית הכשרה והשתלמויות שליוותה את כל התהליכים הארגוניים שעברה השדרה הניהולית של האגף, לצורך כך מינה מנהל האגף את המפקחת א. כ. כאחראית על תחום ההשתלמויות באגף....

- במסגרת פורום ארגון לומד, לו היתה שותפה מנהלת בית פרנקפורט, גובשה תכנית השתלמויות לשנים 2009 - 2011....
- בשנים 2009 - 2011 עברו כל עובדי האגף סידרת השתלמויות בנושא שיפור שירות...
- בשנים 2009 - 2011 עברה כל השדרה הניהולית של מוסדות האגף סידרת מפגשים להגדרת חזון, ערכים מובילים ותכנית עבודה אגפית...

- בשנת 2009 - 2011 – הוגדרו היעדים האנפיים בתחום הלמידה "שותפות התושבים". במסגרת תכנית ההשתלמויות הוזמנו מנהלי המרכזים הקהילתיים לשני כנסים...תכנית זו נמצאת בעיצומה.
- בנוסף, מידי שנה נערכים מפגשי למידה מקצועיים: אחת לחודש מפגש למידה של רכזי הספורט ורכזי אמנות ... הזימונים להכשרות נשלחים לכל מנהלי המוסדות ובתוכם מנהלת בית פרנקפורט.

35. כמו כן, לדברי המנהלת, העירייה ערכה השתלמות מזכירות בנושא שיפור השירות – אך אפשרה רק לאחת משתי המזכירות לעבור את ההשתלמות. את הרכזים הזמינו לשתי פגישות בלבד בנושא שירות, ואת אנשי התפעול, אנשי האחזקה והספרניות לא הזמינו כלל. לדעת המנהלת אם הוחלט על מדיניות לשיפור השירות של עובדי המרכז – ראוי היה להעביר את ההשתלמות לכל עובדי המרכז המעניקים שירות לתושבים.

בהתייחסותו לממצא זה מסר בתאריך 5.8.12 מנהל אגף קנו"ס כי:

"בנושא שיפור השירות – הועברו השתלמויות למספר בעלי תפקידים במרכזים הקהילתיים. אך עיקר העבודה להכשרת הצוות לשיפור רמת השירות, הוטלה על מנהלת המרכז הקהילתי. הזימונים להשתלמות מזכירות בנושא שיפור שירות נשלחו לכל מנהלי המרכזים וניתן להם שיקול דעת מקצועי את מי לשלוח, לא הוגבלו מס' המזכירות מכל מוסד. ההשתלמויות נערכו לבעלי תפקידים מרכזיים. יחד עם זאת, הומלץ לכל מנהל לקיים מפגשי למידה לשיפור שירות לכל הצוות ומס' מרכזים אף עשו כן, לדוגמה: המרכז הערבי יהודי, נווה אליעזר, בית דני."

36. לדברי מנהלת המרכז, עובד החברה למוסדות חינוך שהיה בעבר איש תפעול, עבר תאונות עבודה והכירו בו כנפגע עבודה, ומאז הוא לא מתפקד אך תופס תקן של משרה מלאה. הביקורת ביקשה לקבל תכתובות או בקשות בעניינו, אך אלה לא התקבלו. מנהלת המרכז מסרה, כי סוכם שבעוד כחודשיים יפרוש העובד לגמלאות.

בהתייחסותו לממצא זה מסר בתאריך 5.8.12 מנהל אגף קנו"ס כי:

"העובד האמור הינו עובד החברה למוסדות חינוך והתכתובות על מחלתו ותכנון פרישתו התנהלו במסגרת משאבי אנוש של חברת מוסדות חינוך. בפועל העובד פרש לגמלאות השנה."

37. עלות רכזת הספורט גבוהה מהתקציב העירוני שהוקצה לה: בעוד התקציב עבור רכז הספורט ועמלת החברה למוסדות חינוך לשנת 2010 היה 145,000 ₪, בפועל עלות הרכזת לשנת 2010 עמדה על כ- 176,000 ₪. בתוספת הגירעון המצטבר לשנים קודמות בסעיף זה, עמד הגירעון התקציבי בשנת 2010 בסעיף רכז ספורט על 54,881 ₪, ובשנת 2011 צפוי הגירעון בסעיף זה להגיע לסך 109,000 ₪.

בהתייחסותו לממצא זה מסר בתאריך 5.8.12 מנהל אגף קנו"ס כי:

"שכרם של בעלי תפקידים מרכזיים במרכזים הקהילתיים, נקבע ע"פ השכלתם והוותק שצברו. החלפת בעל תפקיד עם בעל תפקיד אחר, גורמת לשינוי (פעם למעלה ופעם למטה) השכר אינו מתעדכן באופן פרטני. רכז הינו איש מטה המקודם בשכרו בעקבות עליית שכר במשק והסכמים קיבוציים ואין מקום לדבר על כיסוי העלות שלו מה שכן מצופה ממדריך שמפעיל חניכים מקבלי שירות."

הביקורת מציינת בהתייחס לתגובת מנהל האגף, כי הממצא לא עסק בכיסוי עלות הרכזת אלא בחריגה מהתקציב שהוקצה להעסקתה.

בהתייחסותה לממצא זה מסרה בתאריך 5.8.12 מנהלת המרכז הקהילתי כי:

"כיום ההכנסות בספורט מכסות את עלות הרכזת."

38. בדוא"ל מתאריך 29/12/10 דווח לגורמים שונים בחברה למוסדות חינוך על תלונה אנונימית שהתקבלה במחלקתה של מנהלת משאבי אנוש בחברה כי בשנים 2004, 2009 ותחילת 2010, **"בניגוד להנחיות החברה ולנוהלי העירייה בדבר העסקת קרובי משפחה מדרגה ראשונה"**, הועסק בנה של מנהלת המרכז לשעבר בבית פרנקפורט תחת ניהולה הישיר של אימו, באמצעות טפסים חד פעמיים, כשאימו חתומה ישירות על הטפסים. המבקרים מטעם החברה למוסדות חינוך כתבו בתגובה כי הדבר אסור, וכי מן הראוי שייצא דיווח מסודר בקשר למעשיה של המנהלת לשעבר מהחברה לעירייה.

בהתייחסותו לממצא זה מסר בתאריך 5.8.12 מנהל אגף קנו"ס כי:

"נושא זה נדון במשאבי אנוש עירייה ונסגר."

נגישות וקשר עם תושבים

39. בעקבות הרפורמה בתחבורה הציבורית בוטל קו האוטובוסים שנכנס לשכונה. בעקבות הביטול, מתקשים הקשישים חברי המועדון להגיע למרכז והם פנו למרכז בבקשה לקבל הסעות מאורגנות למועדון. המרכז היפנה אותם לעירייה. מנהלת המרכז אינה יודעת מה בוצע על ידי העירייה בנושא של הסעות קשישים מאורגנות למרכז הקהילתי, אם בכלל.

בהתייחסותה לממצא זה מסרה בתאריך 5.8.12 מנהלת המרכז הקהילתי כי:

"בעקבות הרפורמה בתחבורה הציבורית, פנו גמלאי המועדון בבקשה שיעזרו להם בפניה לעירייה להחזיר את קו האוטובוס שהוצא מהשכונה (ולא כפי שמצוין בדו"ח לקבל הסעות מאורגנות). רכות הגמלאים, אליה פנו הגמלאים, הפנתה אותם לגורמים הרלוונטיים בעירייה וברובע."

40. אחד מיעדי אגף קנו"ס לשנה"ל תשע"ב הוא שכל מוסד יקבל לפחות 2 משובים מהמשתתפים בפעילויות המרכז. לדברי המנהלת, בעבר כבר נעשה ניסיון לבנות שאלון משוב על ידי המנהלת והרכזים, וחלק מהמשתתפים אף החלו למלא את השאלונים, אך אז פוטרה המנהלת (ולאחר מכן הוחזרה). כתוצאה מכך לא הושלם תהליך העברת המשוב והפקת הלקחים ממנו. לדברי המנהלת, בהעדר משוב היא בודקת את שביעות רצון המשתתפים לפי אחוז הנשירה מהחוגים.

בהתייחסותו לממצא זה מסר בתאריך 5.8.12 מנהל אגף קנו"ס כי:

"המנהלת קיבלה הערה ממנהל המחלקה כי יש לקיים משובים כתובים בנוסף לשיחות אקראיות עם לקוחות. אחרי פיטוריה, המנהלת הוחזרה לתפקיד ביולי 2011, מאז (שנה שלמה) לא בוצע משוב אף כי לא היה בנמצא אף גורם מפריע."

מערכות מידע

41. הכנסות החוגים במרכז מנוהלות באמצעות מערכת "חוגים". המערכת הותקנה במרכזים בשנת 2002, ולא עודכנה מאז. לדברי המזכירה, הבעיה בגרסה הישנה של התוכנה שבה היא עובדת הינה, שגרסה זו אינה מאפשרת לה לחשב ביעילות את אחוז ההכנסות שעליה לשלם למדריכים שעובדים על בסיס הכנסות. כמו כן, התושבים אינם יכולים לבצע רישום ישירות למערכת דרך רשת האינטרנט כפי שמבוצע כיום בגרסה המתקדמת שאינה מותקנת במרכז.

בהתייחסותו לממצא זה מסר בתאריך 30.7.12 מנכ"ל החברה למוסדות חינוך כי:

"הנהלת אגף קנו"ס מטפלת בנושא שדרוג מערכת 'חוגים'."

42. במרכז מבצעות המזכירות ניסויים במערכת בסביבה חיה, והן אינן משתמשות בסביבת טסט, כך שנתוני סרק עלולים להיכנס למערכת התפעולית ולהיכלל בדיווחי ההכנסות של המרכז.

בהתייחסותו לממצאים המפורטים בסעיפים 41 - 42 מסר בתאריך 5.8.12 מנהל אגף קנו"ס כי:

"פרויקט שדרוג תשתיות המחשוב באגף קנו"ס, אושר בסוף שנת 2011 ותקצובו אף הופיע בספר התקציב לשנת 2012. בינואר 2012, הוחלט על הקפאת הפרויקט."

רישום תעריפים ותשלומים במערכת

43. בבדיקת מדגם תלמידים שהשתתפו בקייטנה (קבוצה ב-1 מחזור 1) נמצא, כי תלמידים השייכים לאותה קבוצה שילמו מחירים שונים תמורת השתתפותם (ללא הנחה) על ידי הזנת תעריף שונה

למערכת. כך למשל, ל.ס. ס. חושב מחיר הקייטנה לפי תעריף של 1,353 ₪, פ. ט. שילמה על השתתפותה לפי תעריף של 1,068 ₪, ד. י. שילם לפי התעריף של 1,593 ₪, וכך גם ט. ע..

בהתייחסותה לממצא זה מסרה בתאריך 5.8.12 מנהלת המרכז הקהילתי כי:

"קבוצת קייטנה נרשמת כרב תעריפית, במידה וילדים לא מגיעים למלוא הקייטנה (מחנה צופים, חו"ל וכו') מפחיתים להם מהתשלום הכולל את ימי ההיעדרות (בעדכון נוסף)."

הביקורת מציינת בהתייחס לתגובת המנהלת כי שדה התעריף מולא באופן שונה עבור אותה קייטנה, ולא נרשם כל עדכון בשדה עדכון נוסף.

44. ממצא דומה נמצא בבדיקת מדגם של ילדי מחזור אחר בקייטנה (מחזור 2 של כיתה ג): ברשומה של א. א. ושל ו.ע. נרשם כי תעריף הקייטנה של המחזור הוא 3,200 ₪. לעומת זאת, התלמיד פ.א. חויב בגין אותה קייטנה לפי תעריף 2,144 ₪ וכך גם התלמידה נ. מ..

בהתייחסותה לממצא זה מסרה בתאריך 5.8.12 מנהלת המרכז הקהילתי כי:

"כאשר פעילות (לדוג' קייטנה) מתפרשת על חודשיים (כמו מחזור שני מ 8/2-7/22) – המחשב מחלק את התשלום באופן לא מאוזן בין החודשים כך שיכול להיווצר רושם שהתעריף גבוה יותר."

הביקורת מציינת בהתייחס לתגובת המרכז, כי נמצאו ילדים באותה קבוצה המחויבים בתעריף שונה. מכל מקום, הרישום במערכת צריך להיות מדויק.

45. לעתים מוזנות הנחות מאושרות בשדה "עדכון נוסף" במקום בשדה "הנחות". כתוצאה מכך ההפחתה לא תופיע בדו"ח הבקרה על הנחות, ולא ניתן לערוך בקרה מלאה על הפחתות התשלומים. לדוגמה: פ. ס.: ניתנה הנחה להשתתפות ב"כרמיאל נעורים" ובהערות נרשם, כי מדובר ב"הנחה באישור מ. ע." – אך ההנחה לא נרשמה בשדה הנחות אלא בהערות ובשדה "עדכון נוסף". עבור מ. ע. נרשמה הנחה שאושרה בוועדת הנחות בשדה "עדכון נוסף" ולא בשדה הנחות. ל.י. ע. הוזן בשדה "עדכון נוסף" במשך חודשיים הפחתה של 1,000 ₪ בתעריף הצהרון ואחר כך הוזן לה מחיר מלא. גם ל.ב. ק. ניתנה הנחה מאושרת של 33% במחיר, וההפחתה מופיעה ב"עדכון נוסף" ולא בדו"ח הנחות.

בהתייחסותה לממצא זה מסרה בתאריך 5.8.12 מנהלת המרכז הקהילתי כי:

"עדכון נוסף" הוא הדרך היחידה לתקן ולעדכן טעויות הנגרמות ע"י התוכנה ושהתוכנה לא גמישה להכיל תוכנת החוגים הישנה לא נותנת מענה לכל המצבים בשטח."

הביקורת מציינת בהתייחס לתגובת המרכז, כי הנחות יש לרשום בשדה "הנחות" ולא בשדה "עדכון נוסף", אחרת לא ניתן יהיה לערוך בקרה נאותה על ההנחות באמצעות דו"ח הנחות.

46. כמו כן, נמצאו נרשמים שכלל לא נדונו בוועדת הנחות ולכאורה אין סיבה לתת להם הנחה, אך הוזנה להם הפחתה במחיר בשדה "עדכון נוסף", לדוגמה: א. י – בשדה עדכון נוסף נרשם 180 ₪ ועקב כך שילם 180 ₪ פחות מהסכום החייב לתשלום. א. א. אמור היה לשלם לכאורה 800 ש"ח, אך בשדה "עדכון נוסף", נרשם: 400 ₪. כלומר הילד שילם רק 400 ₪ במקום 800 ₪, ולא נרשם בדוח הנחות.

בהתייחסותה לממצא זה מסרה בתאריך 5.8.12 מנהלת המרכז הקהילתי כי:

"לא מצאנו את פרטי הילדים המצוינים כאן."

47. יודגש, כי לא ידוע במרכז על קיום אפשרות להפקת דו"ח בקרה המכיל את נתוני שדה "עדכון נוסף", כפי שניתן להפיק דו"ח בקרה על ההנחות. לפיכך לא ניתן לערוך בקרה על הנחות המוזנות בשדה "עדכון נוסף". (בפגישה מתאריך 16/1/12 הפנתה מנהלת המרכז את הביקורת לרפרנט של החברה למוסדות חינוך לצורך השאלה אם ניתן להפיק דו"ח בקרה על עדכונים נוספים, במרכז לא ידוע על אפשרות זו).

בהתייחסותה לממצא זה מסרה בתאריך 5.8.12 מנהלת המרכז הקהילתי כי:

"בעדכון נוסף אין אנו מזינים הנחות אלא לצורך התאמת תעריפים או לצורך החזרים בלבד."

הביקורת מציינת בהתייחס לתגובת מנהלת המרכז, כי על אף ששדה "עדכון נוסף" אמנם מיועד להחזרים, אך בפועל מוזנות בו לעתים גם הנחות – ר' סעיף 45 לעיל.

48. ניתן לשנות את המחיר המשולם על ידי חניך במערכת על ידי שינוי מספר היחידות לכל תעריף. באופן זה, הורדת המחיר לחניך לא תירשם בדו"ח הנחות. לדוגמה: א. מ.: נרשם כי תעריף הקייטנה 2,144 ₪, אך מס' היחידות 0.25, וכך שילמה מ. רק 536 ₪ תמורת מחזור 2 של קייטנה. על מנת למנוע שימוש לרעה בהזנת שדה מספר היחידות, יש צורך בהפקת דו"ח בקרה מהמערכת על שדה זה – שאינו מופק.

"הטענה אינה נכונה לא היה מחיר כזה בקייטנות. התעריף של 536 ש"ח היה המחיר של תעריף רוחה, או חד הוריות או זהב" במחזור שני בקייטנת קיץ 2011."

הביקורת מציינת, בהתייחס לתגובת מנהלת המרכז, כי ברשומת התלמידה האמורה מופיע הרישום הבא: "יחידות: 0.25; תעריף: 2,144 ₪; סכום הנחה: 0 ₪; שולם: 536 ₪". בידי הביקורת אסמכתה לכך מהמערכת. במידה שעילת התשלום הנמוך היא הנחה, הרי שהרישום במערכת אינו נכון.

בהתייחסותו לממצאים המפורטים בסעיפים 43 - 48 מסר בתאריך 5.8.12 מנהל אגף קנו"ס כי:

"לאגף קנו"ס אין היכולת לפקח על אופן השימוש בתוכנת החוגים ולפיכך פועל אגף קנו"ס מזה מספר שנים מול אגף המחשוב למתן מענה מקצועי הולם למחשוב מוסדות האגף ולתפעול השוטף של המערכת. קרי, שדרוג כולל של מערך המחשוב והתאמתו לסטנדרט העכשווי. שדרוג תוכנת החוגים ודרישה לפתיחת ממשק עבודה ממוחשב מול תוכנת החוגים ומול תוכנת "תפנית" המשמשת את החברה לניהול חשבונאי של מוסדות אגף קנו"ס.

תפעול תוכנת החוגים לרבות נושא ההרשאות הינו באחריות רכז המחשוב של החברה (שעדיין מועסק מתקציב השיווק של האגף בניגוד להנחיה העירונית שיועסק מתקציב החברה למוסדות) האמון על תפעול המערכת על פי הנחיות העירייה והחברה. אגף קנו"ס מצפה כי נתוני מערכת החוגים ישקפו את תמונת האמת ויאפשרו ביצוע פעולות מעקב ובקרה. אגף קנו"ס מצפה לשימוש בקבלות ממוחשבות למעט מקרה של החזר כספים כמוזכר לעיל.

1. בחברה למוסדות חינוך מועסק, על פי הגדרתה, רכז מחשוב של החברה (שעדיין מועסק מתקציב השיווק של האגף בניגוד להנחיה העירונית שיועסק מתקציב החברה למוסדות) שבמסגרת תפקידו אמון על תפעול שוטף של התוכנה במרכזים וכן הטמעת השימוש בה בקרב צוות המרכזים וזאת על פי מדיניות העירייה והחברה. כמו כן, במערכת מוגדרת סביבת "טסט". לא אמורות להירשם פעולות דמי בסביבה "חיה".

2. תפעול תוכנת החוגים לרבות נושא ההרשאות והטמעת שיטות העבודה הינם באחריות רכז המחשוב של החברה (שעדיין מועסק מתקציב השיווק של האגף בניגוד להנחיה העירונית שיועסק מתקציב החברה למוסדות) האמון על תפעול המערכת על פי הנחיות העירייה והחברה.

3. מערכת החוגים, כפי שנועשה בה שימוש, משמשת לרישום הכנסות המרכז מפעילות חוגית ופעילות של גורמים מזדמנים כגון: שכירויות, מכונות שתיה וכו'. נושא הוצאות כגון שכר מדריכים, החורים כספיים מנוהל במערכת החשבונאית של החברה.

4. עקב שיטות הדיווח והרישום השונות מצופה ממנהל המרכז לבצע בדיקת תאימות בהתייחס לנתונים של שתי המערכות אל מול נתוני האמת.

5. אגף קנו"ס מצפה שהעבודה על המערכת תהיה בשיטה אחידה עד כמה שניתן וזאת על מנת שהנתונים במערכת יהיו מהימנים ויאפשרו לקבל תמונת אמת של פעילות המרכזים.

6. ישנה סביבת "טסט" במערכת. לא אמורות להירשם פעולות דמי בסביבה "חיה".

7. ניהול הרשאות המערכת הינו באחריות רפרנט המחשוב.

8. האגף מצפה כי נתוני מערכת החוגים ישקפו את תמונת האמת

חשוב לציין, כי במצב העניינים הקיים, לאגף קנו"ס אין היכולת לפקח על אופי השימוש ומהימנות הנתונים בתוכנת החוגים. המערכת מותקנת באופן מקומי במחשבי המרכזים ואין לבעלי

התפקידים במטה האגף גישה ישירה לנתונים. אגף קנו"ס מתריע על הבעייתיות במצב הקיים, מול אגף המחשוב והנהלת העירייה, על כך שאין כלל תמיכה של אגף המחשוב בנושא המחשבים ומערכות המידע במוסדות האגף. (ראה סעיף "בעיות במצב בקיים" במסמך האפיון לשדרוג מערך המחשוב במוסדות האגף). להבנת האגף, כל נושא המחשוב ומערכות המידע בהן נעשה שימוש במוסדות האגף אמור להיות תחת אחריותו המקצועית של אגף המחשוב שהוא הזרוע העירונית האמונה על הנושא בכלל יחידות העירייה. שוב לציין בהקשר זה, כי נכון לזמן כתיבת המסמך, אין רפרנט של אגף המחשוב האמון על הנושא מתוקף תפקידו."

מלגות

49. לדברי המזכירה, מינהל השירותים החברתיים מעביר למרכז מדי שנה רשימה של ילדים המטופלים על ידי המינהל, ואם ילדים אלה נרשמים לקייטנה במרכז - יעביר המינהל למרכז באמצעות קרן ת"א תשלום השתתפות של 400 ₪ לילד עבור הרישום לקייטנה. במכתב של מנהלת המרכז בתאריך 29/8/11 לל. פ., עו"ס רכזת התנדבות אגף מרכז צפון, נכתב: "בהתאם לרשימה שהועברה על ידך לפני קייטנת הקיץ בבית פרנקפורט, נרשמו לקייטנה שהתקיימה אצלנו במחזור הראשון בין התאריכים 3-21/7/11: 11 ילדים. כל אחד מהם שילם 401 ₪ לפי חישוב המחיר לרווחה. היתרה לתורם היא לפי 400 ₪ לילד. למחזור השני נרשמה ילדה אחת ושילמה 136 ₪. אבקש להעביר לחשבוננו בחברת מוסדות חינוך לסעיף תקציב 142211835 סך 4800 ₪ שהם עבור 12 ילדים* 400 ₪". למרות זאת, לפי ספר החשבונות המצטבר של המרכז, הועברה מקרן ת"א תרומה עבור קייטנות בסך 5,600 ₪ (גבוהה ב - 800 ₪ מזו שהתבקשה). למרות שמינהל השירותים חברתיים שילם יותר מדי - המרכז לא דיווח על כך.

בהתייחסותה לממצא זה מסרה בתאריך 5.8.12 מנהלת המרכז הקהילתי כי:

"אנו לא מקבלים הודעה מהלשכה לשירותים חברתיים על ההעברה הכספית. גם אם בדקנו את ספר החשבונות - יתכן ולא שמנו לב שאין התאמה בין הסכום שהועבר לסכום שהיה צריך להיות מועבר."

50. לילד ש. י. נרשם כי מחיר הקייטנה שלו 801 ₪ וכי שילם 801 ₪, ולמרות זאת התקבל מתורם 400 ₪. כך מצוי הילד ביתרה של 400 ש"ח, שלא הוחזרה לו. לדברי מנהלת המרכז, הורי הילד היו זכאים למילגה ממינהל השירותים החברתיים, שהעביר אותה עבורם, אולם הם סירבו לבסוף לקבלה. המילגה לא הוחזרה למינהל השירותים החברתיים למרות הסירוב.

בהתייחסותה לממצא זה מסרה בתאריך 5.8.12 מנהלת המרכז הקהילתי כי:

"הילד ש. י. נרשם לקייטנה לפני שהגיע האישור למלגה מהשירותים החברתיים. מכיון שהוא מוכר אצלנו לאורך שנים כמי שמטופל ברווחה - קיבל תעריף רווחה. מאוחר יותר, כאשר נמסר לו שהוא זכאי למלגה ולאחר שכבר היה ברשימת המלגות, טען שהוא אינו זקוק ואינו מעוניין

במלגה. לאור זאת במקום לתת לו או ללשכה לשירותים חברתיים החזר, הוא קיבל זיכוי של 401 ש"ח למקרה שירצה לרשום את הילד לכל פעילות אחרת במרכז.".

הביקורת מציינת בהתייחס לתגובת מנהלת המרכז, כי המלגה ניתנה למרכז לצורך פעילות מסוימת, ולדעת הביקורת היה צורך לדווח למינהל השירותים החברתיים על היותור של הילד. בהתייחסותה לממצאים המפורטים בסעיפים 49 - 50 מסרה בתאריך 2.7.12 מנהלת אגף מרכז-צפון במינהל השירותים החברתיים כי:

1. "התשלום למרכזים הקהילתיים מועבר ע"י רכות ההתנדבות האגפית באמצעות חברת 'מוסדות חינוך'.
2. התשלום מועבר כשבועיים לאחר תחילת הקייטנות.
3. במקביל, רכות ההתנדבות מעבירה למרכזים הקהילתיים את רשימת הילדים שידוע לנו כי נרשמו ושעבורם אנו מעבירים את התשלום.
4. מצופה היה, שבמידה ויש פער בין הרשימות המועברות על ידיו כשבועיים לאחר תחילת הקייטנה לבין ההגעה בפועל- המרכז הקהילתי ידווח עליו.
5. במקרים שמשפחה שהופנתה על ידיו ואינה מעוניינת לנצל את הסבסוד/מילגה שעומדים לרשותה- אין לנו דרך לדעת, אלא אם נקבל דיווח מהמרכז הקהילתי על אי ניצול ההנחה.
6. חשוב לציין כי התורם רואה בנו האחראים למימוש התרומה בהתאם לרצונו ולפיכך מכאן ואילך נקיים מעקב יזום אחר הגעה בפועל של הילדים שהופנו על ידיו."

בהתייחסותו לממצאים המפורטים בסעיפים 49 - 50 מסר בתאריך 5.8.12 מנהל אגף קנו"ס כי: "נתוני ההתקשרות מול המנהל לשירותי חברתיים לא ידוע למזכירות המרכז הקהילתי ולכן יש אי דיוקים רבים בדרך ההתנהלות. המחלקה למרכזים קהילתיים מקבלת ממנהל השירותים החברתיים את רשימת הילדים הזכאים למלגות תורם במהלך קייטנות הקיץ. הרשימות מועברות למנהלי המרכזים הקהילתיים לביצוע מעקב על רישום ושיבוץ בקייטנות המרכז הקהילתי. הנחיות המחלקה הן להעביר את רשימת הילדים שנרשמו בפועל והשתתפו בקייטנה, לעובדת הסוציאלית שאחראית על הנושא מטעם מנהל השירותים החברתיים. זאת כדי לאפשר העברת כספי התרומה לסעיף תקציב קייטנות של המרכז הקהילתי בחברה למוסדות חינוך."

הנחות

51. חוזר תעריפי דמי השתתפות בפעילויות במרכזים קהילתיים לשנת תשע"א המבוסס על החלטת ועדת התעריפים העירונית (להלן: "חוזר ועדת תעריפים") מפרט בין היתר את ההנחות שצריכות להינתן במרכזים לסוגי פעילויות שונים.
52. על פי המערכת הממוחשבת סך כל ההנחות שניתנו בבית פרנקפורט בשנת תשע"א מסיבות שונות היה: 224,802 ₪ (דוח הנחות תושבים- לפי סוג הנחה).

53. על פי החוזר, ניתן להעניק 15% הנחה מדמי החוג שתעריפו נמוך יותר למי שנרשם ליותר מחוג אחד או לבן משפחה שני מקרבה ראשונה. נמצאו שני מקרים בהם הוזנה הנחת חוג שני על אף שאותו משתתף נרשם לחוגים בזה אחר זה (כשסיים חוג התחיל אחר) ולא היה רשום למעשה לשני חוגים במקביל (א. י., י. י.).

בהתייחסותה לממצא זה מסרה בתאריך 5.8.12 מנהלת המרכז הקהילתי כי:

"לא ניתן להגיב לשאלה מבלי לקבל פרטים נוספים. (לא זיהינו את הפרטים בהם מדובר לפי ראשי תיבות) בעיקרון, אין מצב כזה היות והחוגים שנתיים."

54. על אף שנרשם בחוזר כי "אין הנחות על דמי חבר", ולמרות שלפי המנהלת על כל המשתתפים, חוץ מגמלאים, לשלם דמי חבר - בפועל משתתפי קייטנות ולהקות מחול אינם משלמים דמי חבר, זאת מבלי שנמסר לביקורת המקור לפטור זה. כמו כן, נמצאו גם משתתפים בחוגים רגילים שהוזן להם שדה "דמי חבר - חנינם", כגון: א. ע., א. נ., א. י.. סה"כ נמצאו (בדו"ח משתתפים לפי קבוצות) 542 נרשמים בקבוצת "דמי חבר חנינם".

בהתייחסותה לממצא זה מסרה בתאריך 5.8.12 מנהלת המרכז הקהילתי כי:

"לפעולה סדנאית (פעולה לזמן מוגבל) אין גובים דמי חבר.

1. ישנן 3 קבוצות שלא משלמות דמי חבר: קול הבמה, אביב מחולות וצהרונות - היות ומדובר בתעריף לפעילות ייחודית - הכללנו בתוכה את דמי החבר.

2. בקייטנות לא משלמים דמי חבר כי זה לא חוג.

3. כשמישהו רשום במרכז נוסף ומשלם שם דמי חבר - הוא אינו משלם אצלנו שוב."

55. הביקורת בדקה ארבעה מקרים של הנחת 100% שניתנו במרכז - שני מקרים ניתנו עקב ביטול תשלום לחוג (ג. ד., ש. א.), מקרה אחד עקב העברת תשלום משנה קודמת (ק. א.), ולמקרה רביעי לא נמצא הסבר (ב. ט.).

בהתייחסותה לממצא זה מסרה בתאריך 5.8.12 מנהלת המרכז הקהילתי כי:

"אין הנחת 100% מדובר בלקוחות שביטלו את השתתפותם בחוג וקיבלו החזר או שבחרו להישאר בזיכוי והשתמשו בו להרשמה לפעילות בשנה שאחרי."

הביקורת מציינת בהתייחס לתגובת מנהלת המרכז, כי אין להזין הנחה של 100% במקרים אלה במערכת.

56. כמו כן בדקה הביקורת 5 מקרים של הנחות "כלליות" בשיעורים שונים: שלוש מהן נמצאו תקינות (מרובות ילדים ופנסיונרית - ר. ש., ל. ע., ב. י.) אך שניים מהם ניתנו ללא עילת הנחה המוכרת על ידי ועדת תעריפים:

א. לכ. ע ניתנה הנחה בשיעור 33%. לדברי מנהלת המרכז הנחה זו הייתה "הנחת רווחה", אולם על פי חוזר ועדת תעריפים, הנחה על רקע מצב חומרי חייבת להיות הנחה של ועדת הנחות מקומית.

ב. לל. נ ניתנה הנחה בשיעור 40%. לדברי מנהלת המרכז ההנחה ניתנה לפי החלטת ועדת ההנחות של מכבי תל-אביב. אולם החלטות של ועדת הנחות זרה אינן אמורות לחייב את העירייה ואת המרכז, אלא רק ועדת הנחות מקומית של המרכז.

בהתייחסותו לממצא זה מסר בתאריך 5.8.12 מנהל אגף קנו"ס כי:

"אגף התקציבים של עיריית תל-אביב-יפו נענה לבקשת ההנהלה הציבורית של בית פרנקפורט בשנים 1996-1997 וקבלה החלטה לאשר את תעריף ג' (רווחה) לאוכלוסייה המתגוררת בבית שגודלו לא עולה על 55 מ"ר ולמשפחה חיק פעיל בלשכת הרווחה העירונית. ע"פ שני הנתונים הנ"ל אושר למנהל המרכז לאשר את תעריף הרווחה למשפחה הנ"ל ושלא במסגרת ועדת ההנחות המוסדית המקובלת.

- לאור הערת הביקורת נושא הנחות בפעילות של מכבי תל-אביב כדורסל המעוגנת בחוזה ילמד, תתקבל החלטה שתועבר למנהלים לקראת פתיחת שנת הפעילות תשע"ג."

בהתייחסותה לממצא זה מסרה בתאריך 5.8.12 מנהלת המרכז הקהילתי כי:

"א. הנהלה ציבורית קבעה לפני כ- 20 שנה שכל מי שמטופל בלשכת הרווחה לא נדרש לעבור ועדת הנחות הנ"ל הגיעה עם מכתב מהרווחה בלבד.

ב. אנו עובדים עם מכבי לאורך שנים רבות, במתכונת של חלוקת הכנסות. לקוחות המשתתפים בחוג הכדורסל נדרשים לפנות למכבי לבקשת הנחה. בד"כ ההנחה ניתנת לאחר התייעצות משותפת. לאור המדיניות החברתית במרכז, אנו משתדלים ללכת לקראת הלקוח ובוודאי כאשר גוף נוסף מוכן לעשות זאת. בהמשך נקיים ועדה משותפת לקביעת הנחה עם מכבי."

הביקורת מציינת בהתייחס לתגובת מנהל האגף ומנהלת המרכז הקהילתי, כי לא הומצאה לביקורת אסמכתה המצדיקה חריגה מהוראות ועדת התעריפים בנושא זה.

ועדת הנחות

57. על פי דוח הנחות שהופק מהמערכת, הסכום הכולל של הנחות בוועדת הנחות לתושבים שונים בשנת תשע"א היה במצטבר 6,818 ש"ח (דו"ח תושבים – הנחות לפי סוג הנחה – ועדת הנחות). יש להזכיר, כי נמצאו הנחות נוספות שניתנו במסגרת ועדת הנחות, אך לא סווגו נכון במערכת (לא כ"הנחה" אלא כ"עדכון נוסף" למשל) ולכן לא ניתן לאסוף נתונים עליהן ולנתחן.

בהתייחסותו לממצא זה מסר בתאריך 5.8.12 מנהל אגף קנו"ס כי:

"כל תושב המבקש לקבל הנחה מנימוקים סוציאליים מחויב למלא טופס בקשת הנחות רשמי שכולל מסמכים נלווים המפרטים מצבו הסוציו-אקונומי של המבקש. ועדת ההנחות המוסדית רשאית לאשר עד 50% הנחה. בכל מקרה שהוועדה מבקשת לאשר הנחה מעבר לזה המקרה מופנה לוועדת הנחות עירונית. לנוכח ממצאי הביקורת נחזור ונחדד את הנהלים המחייבים וועדת הנחות מוסדית. לאור הערת הביקורת ינוסח מחדש ויצורף כנוהל באוגדן האגפי למונהלים בנושא ועדת הנחות מוסדית, כולל הרכב הוועדה והמסמכים הנדרשים הנלווים."

58. לשאלת הביקורת ענה מנהל אגף קנו"ס, כי החברים בוועדת הנחות צריכים להיות: מנהל המרכז, נציג נוסף מהמרכז ונציג ציבור (חבר הנהלה ציבורית או פעיל מקומי או יו"ר ועד שכונה). בפועל, ועדת ההנחות של המרכז כוללת את מנהלת המרכז ומזכירה.

בהתייחסותו לממצא זה מסרה בתאריך 5.8.12 מנהלת המרכז הקהילתי כי:

"בבית פרנקפורט היה מקובל בעת הגעתי שוועדת הנחות מתקיימת ע"י המנהלת ומזכירה. להבא נוסיף איש ציבור שייבחר בהיוועצות עם מנהל המחלקה לוועדת ההנחות."

59. לשאלת הביקורת ענה מנהל אגף קנו"ס, כי על מבקש ההנחה למלא טופס בקשה להנחה בצירוף 3 תלושי משכורת, ספח ת.ז., מס' ארנונה וכל מסמך נוסף שמגיש הבקשה ירצה לצרף. במרכז לא נמצאה הנחיה, אף לא על פני טפסי הבקשה להנחה שבמרכז, לגבי המסמכים שעל התושבים לצרף לוועדה (בניגוד למרכז ביצרון, למשל, בו נרשם על פני טופס הבקשה כי יש להמציא לוועדה "תעודת זהות וספת, 3 תלושי שכר אחרונים, מס' ארנונה").

60. הביקורת בדקה מדגם של 13 בקשות של מבקשי הנחה. בבדיקה נמצאו בעיות שונות, שיפורטו להלן:

א. אין אחידות באסמכתאות המצורפות: לאחד מטפסי הבקשה להנחה לא צורפה כל אסמכתה (מ. פ.), לבקשה אחרת צורף תלוש משכורת אחד בלבד ותעודת זהות (א. ס.), לבקשה שלישית – רק תלוש משכורת אחד וטופס עו"ש אחד (ד. א.), ולרביעית – תלושי משכורת לשלושה חודשים, תדפיס תנועות עו"ש לחודשיים, אישור רפואי ואישור על תשלום גימלה (פ. ס.), לבקשה נוספת צורף רק תלוש משכורת אחד בתשע"א, ופירוט תנועות בחשבון עם צילום ת"ז משנה קודמת (ע. ש.).

ב. באחד מהטפסים אין תיעוד של החלטת הוועדה, למרות שאושרה למבקשת הנחה גדולה יותר מהמגיעה לה רק בשל היותה חד הורית (30% במקום 25%) (א. ס.).

ג. אחת הבקשות אינה ערוכה על טופס בקשה, אלא מדובר במכתב בלבד (מ. פ.), אך הבקשה בכל זאת התקבלה. כאמור, לאותו מכתב לא צורפו כל אסמכתאות, ובכל זאת אותו מבקש קיבל הנחה של 25% בחוג דרמה למבוגרים, על סמך טענתו כי הוא גמלאי ומתקיים מקצבה. לא ניתן נימוק להחלטה: אם ההנחה ניתנה על בסיס מצב כלכלי – לא צוין גובה

הקצבה ולא צורפה אסמכתה, ואם ההנחה ניתנה משום שמדובר בקשיש – אזי הגיעה לו הנחה 50% בלי קשר למצבו הכלכלי וצריך היה ליידע אותו על כך, ולא להעניק לו הנחה של 25% בלבד.

בהתייחסותו לממצא זה מסר בתאריך 5.8.12 מנהל אגף קנו"ס כי:

"א. טופס הבקשה להנחה יעודכן ויצוינו בו המסמכים הנדרשים.

ב. הפניה נבעה מזכותו לקבל 50% כגמלאי. ולא כתוצאה מבקשה של ועדת הנחות ולכן, לא מולא טופס של ועדת הנחות. בגלל ההוצאות הגבוהות של ההפקה הנ"ל הסכים שההנחה תסתכם ב-25%.

ג. מדובר בגמלאי המשתתף בהפקה של תיאטרון המבוגרים – בפעילות זאת אין הנחותו לאור ההוצאות הגבוהות של ההפקה. זה אינו חוג דרמה רגיל. לפני משורת הדין, ניתנה לנ"ל הנחה בשל מצבו הכלכלי. הסתפקנו במכתב בשל היותו גמלאי."

61. חלק מההנחות ניתנו בדיעבד – עבור חודשים שלפני הגשת הבקשה: הבקשה של פ. ק. עבור מ. ע. נדונה בתאריך 15/3/11, והוחלט להעניק לה 40% הנחה, אולם על פי המערכת ההנחה ניתנה כבר מינואר. הבקשה של ע. ש. נדונה והוחלט בגינה בתאריך 3/2/11, אולם ההנחה החלה להינתן עוד בחודש נובמבר שלפני כן.

בהתייחסותו לממצא זה מסר בתאריך 5.8.12 מנהל אגף קנו"ס כי:

"לעיתים הלקוח מתחיל את השתתפותו בחוג בטרם התכנסה הועדה, אם מכיון שלא הביא את כל המסמכים ו/או מסיבות אחרות, תוך התחייבות שיקבל את החלטת הועדה. החלטת הועדה תקפה לכל תקופת השתתפות בחוג ולכן, ההנחה ניתנת בדיעבד מתאריך תחילת השתתפות בחוג."

62. אין במרכז קריטריונים אחידים וברורים למתן הנחות על רקע כלכלי בוועדת הנחות. באופן זה אנשים עם משכורות ונתונים שונים יכולים לקבל הנחה דומה, או אנשים עם משכורת זהה יכולים לקבל הנחות שונות. כך למשל, בת של אם חד הורית לילד חולה בניוון שרירים העובדת בניקיון ומשתכרת 5,325 ₪ בחודש קיבלה הנחה של 40% ובסה"כ 528 ₪, ואילו בן של אם חד הורית אחרת המשתכרת שכר דומה (5,721) קיבלה 74% הנחה (נאמר שתשלם 120 ₪ מתוך תשלום של 330 ₪ לחודש).

בהתייחסותה לממצא זה מסרה בתאריך 5.8.12 מנהלת המרכז הקהילתי כי:

"זה המקום להפעיל את שיקול הדעת של הועדה. הועדה מקבלת החלטות תוך כדי התייחסות לתמונה השלמה ולמכלול הנתונים ולא רק למספרים היבשים."

63. בוועדה של הילדה ס. י. מתאריך 17/1/11 אין נימוק להחלטה, ולא ברור מי נכח בעת קבלת ההחלטה (יש חתימה אחת בלתי ברורה). גם בבקשה של פ. ס משנת הלימודים תש"ע (על ידי המנהלת הקודמת) לא נרשם תאריך, לא נרשמו נוכחים, ואין חתימות פרט לזו של המנהלת הקודמת.

64. כמו כן, בוועדה האמורה של ס. י. הוחלט כי הילדה "תשלם 120 ש" לחודש", המהווים הנחה 2,000 ש" לשנה, שהם 74% מהסכום החייב לתשלום – למרות שעל פי חוזר ועדת תעריפים ועדת הנחות רשאית ליתן הנחות עד 50% בלבד.

בהתייחסותה לממצא זה מסרה בתאריך 5.8.12 מנהלת המרכז הקהילתי כי:

"האם טענה שזוהי הסכום שהיא מסוגלת לשלם וקיבלנו החלטה ללכת לקראתה. המשפחה מוכרת בשכונה ומקבלת שירותים מהמרכז הקהילתי שנים רבות. לא ידעתי שיש אפשרות לפנות לוועדת הנחות עירונית. להבא אתנהל בהתאם."

65. לגבי התלמידה ל. נ. נשלחה למרכז המלצת עו"ס למתן הנחה. אין רישום של הנחה כלשהי או מילגה עבור הקייטנה של הילדה והיא שילמה מחזיר מלא, למרות המצב המתואר במכתב של העו"ס.

בהתייחסותה לממצא זה מסרה בתאריך 5.8.12 מנהלת המרכז הקהילתי כי:

"לגבי התלמידה ל.נ. – אמנם הגיע מכתב מעו"ס לגבי מתן הנחה, אך הנ"ל כלל לא פנתה לקבלת הנחה או לרישום בכלל."

נוכחות והשתתפות

66. בדוחות הנוכחות נמצאה תלמידה שהוספה בכתב יד כמי שנכחה בחוג שלוש פעמים, אך לא נרשמה במערכת הממוחשבת (משמע – לא שילמה) (ק. א. בחוג ציור טרום חובה).

בהתייחסותה לממצא זה מסרה בתאריך 5.8.12 מנהלת המרכז הקהילתי כי:

"יכול לקרות מצב שבו הלקוח מבקש להגיע ליותר משיעור ניסיון אחד ובסופו של דבר מחליט לא להירשם לחוג. כל זמן שהלקוח לא משלם הוא לא נמצא במערכת הממוחשבת."

67. מטרת הפקת הדוחות ממערכת חוגים הינה הצגה למדריך של רשימת חניכים אשר נרשמו לחוג. למרות זאת, דוחות האקדמיה הצעירה של בית פרנקפורט אינם מופקים ממערכת חוגים אלא כתובים בכתב יד. ברשימות אלה נמצאו תלמידים שאינם רשומים במערכת הממוחשבת כלל, כלומר ככל הנראה לא שילמו. למשל, ה. ס., ר. ק., ל. מ..

בהתייחסותה לממצא זה מסרה בתאריך 5.8.12 מנהלת המרכז הקהילתי כי:

"המדריכה של 'האקדמיה לתיאטרון' עובדת בהסכם של אחווים מהגבייה. לנ"ל כ- 95 תלמידים והיא מאוד מסודרת ומקפידה על רישום ותשלומים היות ושכרה נגזר מהגבייה. ייתכן והיא

מעדיפה לעבוד עפ"י רשימות ידניות שהיא עורכת, הדבר מקל עליה את המעקב. יתכן ומדובר בילדים שהגיעו לשיעור ניסיון, במקרה ספציפי זה יש הקפדה רבה על נוכחות ותשלומים כך, שאין חשש להשתתפות לקוחות ללא רישום. להבא נדרוש מהנ"ל לעשות שימוש בדוחות הממוחשבים."

68. לפי פרוטוקול ועדת תעריפים, מינימום המשתתפים במרבית החוגים צריך להיות 10-12 משתתפים. לדברי המנהלת היא יודעת כמה משתתפים יש בחוג ואינה מחזיקה חוג שמספר המשתתפים בו בלתי משתלם כלכלית. הביקורת הפיקה דו"ח משתתפים לפי חוגים מהמערכת, הנכון למרץ 2011. לפי דו"ח זה קיימות 73 קבוצות בהן מספר המשתתפים קטן מ- 8. לרשימת חוגים אלה ראה **נספח 1**.

בהתייחסותו לממצא זה מסר בתאריך 5.8.12 מנהל אגף קנו"ס כי:

"ישנם ארבעה מצבים בהם מנהל יכול לקיים פעילות חוגית בפחות משתתפים מהמינימום שנקבע:

1. ניתן לקיים חוג עם מוקטן של משתתפים כאשר אלה האחרונים לוקחים על עצמם לכסות את הפער הכספי בגין מספר משתתפים פחות.
2. בסמכותו של מנהל המרכז הקהילתי לקיים פעילות חיונית לקהילה בפחות מהמינימום הנדרש כל זאת בלי להביא את התקציב הנתון של המרכז הקהילתי לגרעון.
3. לחוג חדש שמנהלים מאמינים בנחיצותו ניתן אורך זמן (עד שלושה חודשים) להזדמנות להיקלט במערך החוגים של המרכז.
4. בחוגי מוסיקה רוב הפעילויות הן פרטניות ואו עד 5 משתתפים, יתר החוגים נבחנים ע"פ כיסוי עלויות."

בהתייחסותה לממצא זה מסרה בתאריך 5.8.12 מנהלת המרכז הקהילתי כי:

"ברשימה בטיטת ממצאי דוח הביקורת:

5. חלק גדול מהחוגים / קבוצות - הם בעצם שיעורים פרטניים - פסנתר / אורגנית / מחשבים / הרכבי מוסיקה / כינור / סקסופון / תופים / גיטרות.
6. קבוצות הנקראות "משחקי כדור" או "כדורסל" הן קבוצות המאורגנות ביחד ושוכרות את האולם בהדר אפקה ופירוט המשתתפים לא נרשם במחשב, אלא, כקבוצה אחת. (ולכן מס' המשתתפים -1)
7. כאשר מורה עובד ב-% מהגבייה - יש לו האפשרות להחליט מה מס' המינימום של המשתתפים. במידה והמורה מוכן לעבוד עם מספר קטן של משתתפים, אנו מאפשרים זאת היות ואנו נותנים שירות ללקוח מבלי להפסיד.
8. מנהל המעוניין לקדם תחום מסוים, יש לו המנדט להחליט לפתוח חוג עם כמות מופחתת של משתתפים, כל זמן שאין זה פוגע באיזון התקציבי."

הביקורת מציינת בהתייחס לתגובת האגף ולתגובת מנהלת המרכז, כי קיים שוני בין חלק מהמקרים החריגים אותם ציין כי אגף קנו"ס כמותרים לבין המקרים אותם ציינה מנהלת המרכז הקהילתי. מכל מקום, לביקורת לא נמסר כל תיעוד בכתב של הנחיות בדבר החריגים המפורטים לעיל, על אף שהן מנוגדות לכאורה להנחיות ועדת תעריפים.

חייבים

69. על פי דו"ח חייבים שהופק מהמערכת, יש במרכז 33 חייבים. שניים מתוכם חייבים מעל 1,000 ₪, ו- 11 מהם חייבים מעל 500 ₪. סך כל החובות של המשתתפים למרכז הינו 13,964 ₪.

בהתייחסותו לממצא זה מסר בתאריך 5.8.12 מנהל אגף קנו"ס כי:

"דרישה מחייבים הינה באחריות מנהלי המרכזים והחברה למוסדות חינוך באמצעות הייעוץ המשפטי שלה."

בהתייחסותה לממצא זה מסרה בתאריך 5.8.12 מנהלת המרכז הקהילתי כי:

"אנו עוקבים ברציפות אחר חייבים. במקום בו יש כ- 5,000 לקוחות והכנסות של כ- 5 מיליון, יש כל הזמן רישום למגוון הפעילויות ותמיד ייתכנו לקוחות הנמצאים בחוב כלשהוא. מדובר בחובות לטווח קצר ולא בחייבים שאינם משלמים (למעט מקרים נדירים). בדוח ניצול יש סעיף 'צ'קים חוזרים'. ניתן לראות בסעיף שיש מעט מאוד צ'קים חוזרים."

70. לדברי מזכירת המרכז, מבוגר שאינו משלם לחוג לא יכנס לשיעור, אך לגבי ילד אין מדיניות אחידה בנדון, והמצב רגיש יותר. הביקורת ביררה באגף קנו"ס, האם לפי מדיניות האגף ניתן להכניס לחוגים חייבים שטרם שילמו את חובם – אך לא נתקבלה תשובה מאגף קנו"ס.

71. לדברי המנהלת והמזכירה במרכז, המרכז הוא שממונה על הגבייה, ולמעט מקרה אחד חמור וחריג (שלא הוסדר עד היום) המרכז לא היפנה את בעיות הגבייה לטיפול מוסדות. נציגי המרכז מטלפנים לחייב לצורך תזכורת בלבד, ואינם שולחים הודעות. לדברי המזכירה, לרוב נפתרות בעיות הגבייה כאשר החייב מעוניין לרשום את ילדו לקייטנה או לחוג נוסף – ואז המרכז לא יאפשר לו את הרישום עד להסדרת החוב.

72. לדברי המזכירות, התשלומים מבוצעים בעיקרם בכרטיסי אשראי, ולכן הבעיה של שיקים חוזרים אינה שכיחה. עם זאת, כאשר שיקים חוזרים – החברה למוסדות חינוך מחזירה אותם למזכירות המרכז לטיפולן. השיקים החוזרים מעודכנים במערכת "חוגים" רק כהערות, אך הסכום נשאר מעודכן במערכת כסכום ששולם, משום שלדברי המזכירות **"מערכת חוגים אינה מערכת הנהלת חשבונות"**. כתוצאה מכך, דו"ח חייבים המופק במערכת אינו כולל את השיקים החוזרים, ובכך נפגע המעקב של המרכז אחר החייבים.

בהתייחסותה לממצא זה מסרה בתאריך 5.8.12 מנהלת המרכז הקהילתי כי:

"העובדה שהצ'קים החוזרים לא מופיעים בדו"ח החייבים לא פוגע במעקב אחרי החייבים. ברגע שצ'קים חוזרים ומגיעים ממוסדות חינוך הם מטופלים באופן נקודתי".

השכרה

73. הכנסות השכירויות אינן מוזנות ו/או מנוהלות במערכת חוגים. לדברי המזכירה, השכירויות אינן מוזנות למערכת משום שהיא נותנת למשכירים קבלות ידניות. יצוין, שמערכת חוגים מאפשרת ניהול יעיל בנושא שכירויות.

בהתייחסותה לממצא זה מסרה בתאריך 5.8.12 מנהלת המרכז הקהילתי כי:

"מעטה ואילך יוזנו שכירויות לתוכנת החוגים, כך שההכנסות משכירויות ייכללו בדו"ח הממוחשב".

74. בפרוטוקול ההנהלה הציבורית מתאריך 20/12/09 אמרה רכזת הספורט בקשר לתחום הספורט, המתנהל ברובו בשלוחת הדר אפקה: "הפעילות בגירעון וביצענו מס' שינויים: מדריכים שגבו הרבה כסף העברנו לשכירויות או לאחוזים וכך המורים מתעניינים במספר המשתתפים...סגרנו את הכדורגל וכעת אנו משכירים את המגרש... בד"כ שוכרים מאיתנו חדרים ואין מגע עם המשתתפים". יצוין, כי לפי דיווח מנהלת המרכז, נכון למועד איסוף הממצאים, רק רבע מהחוגים במרכז הספורט מועברים על ידי שוכרים: במרכז ישנן 23 קבוצות של חוגים המופעלים על ידי המרכז, ו-8 חוגים אותם מעבירים שוכרים.

בהתייחסותה לממצא זה מסרה בתאריך 5.8.12 מנהלת המרכז הקהילתי כי:

"כיום תחום הספורט במגמת עלייה. תחום הספורט כבר לא נמצא בגירעון – נכון להיום הוא מאוזן".

75. דוא"ל שנשלח בתאריך 17/2/10 מאת מנהל אגף קנו"ס דיווח על סיכום פגישת עבודה עם מנכ"ל העירייה והיועץ המשפטי שנערכה בתאריך 1/2/2010 ושלפיו: "אירועים פרטיים במוסדות עירוניים ... היו דבר אשר באופן עקרוני יש להימנע ממנו." בדוא"ל הוספה הבהרה מאת נציגת היועץ המשפטי עו"ד ג. כ.: "הגדרת אירוע פרטי היו אירוע חד פעמי, שבו עושה אדם שימוש לצרכיו האישיים. דהיינו אירועים (חתונה, בר מצווה, ברית, יום הולדת), מכירה של סחורה...וכדומה, ואשר משלמים תמורת שכירת המקום לקיום האירוע". לדברי המנהלת, היא משכירה את האולם והחדרים לצורך מכרז מכוניות (בו משתתפים לדבריה מאות אנשים). כמו כן, מבדיקת רישומי השכרות וקבלות נמצאו השכרות ל"א." (למכירת בגדים), ול"ס." (מכירת בגדים). כלומר מתקיימים אירועים פרטיים ומסחריים בניגוד להוראת המנכ"ל.

בהתייחסותו לממצא זה מסר בתאריך 5.8.12 מנהל אגף קנו"ס כי:

"מנהל אגף קנו"ס חידד את הנוהל ובעקבות כך לא מתקיימים אירועים פרטיים במוסדות האגף.

א. מנהלי מוסדות האגף קיבלו הנחיות ממנהל האגף בדוא"ל שנשלח אליהם בתאריך 7/2/10. בו סיכום החלטות מנכ"ל העירייה והיועץ המשפטי מיום 1/2/10.

ב. מנהלי מוסדות האגף קיבלו תזכורת להנחיות מנהל האגף בדוא"ל שנשלח אליהם ע"י המפקחת רות טסה בתאריך 5/10/11.

ג. מנהלי מוסדות האגף קיבלו תזכורת להנחיות ע"י מנהל האגף בדוא"ל שנשלח אליהם בתאריך 17/6/12.

ד. לאור הערת הביקורת, גם הנחיה זו, תצורף לאוגדן הנחיות שיוציא האגף למוסדותיו."

בהתייחסותה לממצא זה מסרה בתאריך 5.8.12 מנהלת המרכז הקהילתי כי:

"במרכז לא מתקיימים אירועים פרטיים!!!

1. השכרת האולם לטובת מכרו מכוניות אינו אירוע פרטי אלא, שירות לציבור המאפשר במקרה זה הכנסה גבוהה למרכז.

2. מכירת בגדים ונעליים למועדון הגמלאים, אחת לחודש חודשיים, הוא שירות הניתן לגמלאים המתקשים להסתובב ברחובות והופך את הצורך לרכישת ביגוד ונעלי בריאות לנגיש! המרכז גובה סכום סמלי מהספק עבור שימוש בחדר."

הביקורת מציינת בהתייחס לתגובת מנהלת המרכז, כי מכרז מכוניות ומכירת בגדים נכלל במפורש בהגדרת "אירוע פרטי" לפי פרשנות היועמ"ש ("מכירה של סחורה").

76. פרוטוקול ועדת תעריפים מס' 4/2008 קובע דמי שימוש ומבהיר, כי "דמי השימוש הינם עבור גורמים ציבוריים", וכי "גופים פרטיים השוכרים חדרים/ אולמות עבור פעילות למען הקהילה, המאושרת על ידי הנהלת המינהל, ישלמו לפחות 20% מעל התעריף....גופים פרטיים המשתמשים בחדרים/ אולמות וכו' לפעילות מסחרית/ פרטית ישלמו דמי שימוש שיקבעו על בסיס מו"מ ולא יפחתו מהסכום שהוא 50% יותר מהתעריף לגופים ציבוריים". אין הגדרה בפרוטוקול מהו "גוף ציבורי", מהו "גוף פרטי השוכר אולמות למען הקהילה" האמור לשלם 20% יותר, ומהו "גוף פרטי העושה שימוש פרטי" האמור לשלם 50% יותר.

77. בחוזר אין תעריף להשכרת חדר מחשבים. למרות זאת, בית פרנקפורט חייב חברה ששכרה את חדר המחשבים ב-2,220 ש"ח לחודש.

בהתייחסותו לממצא זה מסר בתאריך 5.8.12 מנהל אגף קנו"ס כי:

"הנושא יועלה לדיון מול וועדת התעריפים העירונית על מנת לקבוע תעריף מאושר לחדר המחשבים."

בהתייחסותה לממצא זה מסרה בתאריך 5.8.12 מנהלת המרכז הקהילתי כי:

"החישוב לוקח בחשבון את גודל החדר, האמצעים הטכנולוגיים הנדרשים ותדירות המפגשים."

78. בבדיקת חמישה חוזי השכרה של מתקני המרכז לגופים פרטיים/עמותות נמצא כי:

א. לעותקי 3 חוזי השכרה המצויים במרכז לא צורף אישור ביטוח כלל. בכתב יד נרשם כי אישורי ביטוח לא נמסרו.

ב. לעותקים של שני חוזים המצויים במרכז שונה אישור הביטוח כך שנמחק החלק של אישור ביטוח הרכוש, ובאישור ביטוח אחריות צד שלישי הוקטנו סכומי הכיסוי הביטוחי בכתב יד, למרות שמדובר בפעילויות הכרוכות בסיכון לפגיעה גופנית, ולמרות שהמצאת אישור קיום הביטוח כנדרש בנספח, ללא שינוי, הוא תנאי בחוזה.

ג. בכל 5 עותקי החוזים שנבדקו במרכז לא הייתה חתימה של החברה למוסדות חינוך.

ד. לגבי שני חוזים נרשם בכתב יד כי הם חסרים אישורים חשבונאיים.

בהתייחסותו לממצא זה מסר בתאריך 30.7.12 מנכ"ל אגף קנו"ס כי:

"החוזים הללו לא הועברו לידיעתנו. לא ברור באילו חוזים מדובר."

בהתייחסותה לממצא זה מסרה בתאריך 5.8.12 מנהלת המרכז הקהילתי כי:

"נושא חוזי העכירות והביטוח ממופלים ע"י החברה למוסדות. ידוע לי כי יש בעייתיות לעיתים עם הדרישה של חברת מוסדות לביטוח אחיד לכל השוכרים היות ויש מגוון של פעילויות והיקפי ביטוח – לא ייתכן שהדרישה תהיה אחידה."

79. השוואה בין חוזה ההשכרה שנערך על ידי חברת יובל חינוך (בשם בית הספר "דוד ילין") בעבור

השכרת אולם ספורט בבית הספר "דוד ילין" לשימוש של מרכז בית פרנקפורט, לבין החוזה

שנערך על ידי החברה למוסדות חינוך לפיו שוכרים גופים פרטיים חדרים ואולמות במרכז בית

פרנקפורט – מעלה כי החוזה של החברה למוסדות חינוך (בהשוואה לחוזה של חברת יובל חינוך)

תמציתי מדי וחסרים בו סעיפים רבים ומהותיים, המצויים בחוזה של חברת יובל חינוך. למשל,

בחוזה עם חברת יובל חינוך נרשם כי "המשתמש מתחייב להשתמש במתקן בהתאם להוראות כל

דין, לרבות חוזי מנכ"ל משרד החינוך, כפי שיהיו בתוקף מעת לעת ובהתאם להוראות נוספות

שיקבל מהעירייה ו/או מיובל חינוך ו/או ממנהל המוסד החינוכי" (סעיף 4.5), "המשתמש מצהיר

כי יובל חינוך ו/או המוסד החינוכי אינם נוטלים חלק בשימוש שנעשה על ידו במתקן והוא

מתחייב לציין בבירור ובמפורש, לרבות בכל פרסום שהוא, כי יובל חינוך ו/או המוסד החינוכי

אינם נוטלים חלק בפעילות האמורה" (סעיף 4.6); "המשתמש מתחייב להימנע מכל הפרעה לשימוש ביתר חלקי המוסד החינוכי" (סעיף 4.8). כמו כן, נכללות בחוזה של חברת יובל חינוך הוראות בדבר פיגור בביצוע תשלום דמי שימוש, הוצאות מסים, היטלים ותשלומים, והיעדר יחסי עובד-מעביד - הוראות שאינן נכללות בחוזי ההשכרה של החברה למוסדות חינוך בשם מרכז בית פרנקפורט.

80. לעומת זאת כולל חוזה ההשכרה של החברה למוסדות חינוך מטעם המרכז הוראה לפיה "בתקופת השימוש ישהה בנכס נציג מטעם החברה למטרת השימוש אשר ישגיח על אופן השימוש בנכס על ידי המשתמש וכל הבאים מטעמו" (סעיף 8) – הוראה זו מחייבת נציג מטעם המרכז לשהות בנכס ולהשגיח על השימוש, ומכאן שהעדר נציג של המרכז בעת השימוש מהווה למעשה הפרת חוזה.

בהתייחסותה לממצא זה מסרה בתאריך 5.8.12 מנהלת המרכז הקהילתי כי:

"אין אנו מאפשרים שימוש במתקני המרכז ללא משגיחו! נציג המרכז נמצא תמיד!!! בעת השימוש בנכס."

81. בתאריך 20/12/09 התנהל דיון בהנהלת המרכז בנושא שימוש תלמידי בית הספר "ליידי דייוויס" במתקני מרכז הספורט. בפרוטוקול נאמר כי אחת הבעיות התקציביות הינן, ש"בהדר אפקה ישנו שימוש של תלמידי ליידי דייוויס ויש הוצאות רבות ואנו לא רואים תמורה, והתשובה היא שזה מובנה תקציב". מנהלת המרכז לשעבר הוסיפה, כי למרות שלכאורה השימוש של תלמידי בית הספר מובנה בתקציב, "העלויות עולות במיוחד בכוח האדם - אני משלמת שעות נוספות לעובדים בשישי" (משום שבית הספר עושה שימוש באולם גם ביום שישי).

בהתייחסותה לממצא זה מסרה בתאריך 5.8.12 מנהלת המרכז הקהילתי כי:

"נכון עד היום!"

בהתייחסותו לממצאים המפורטים בסעיפים 73 - 81 מסר בתאריך 5.8.12 מנהל אגף קנו"ס כי:

"אין האגף מנסח את נוסח מופס התעריפים לשכריות. לעירייה גוף האחראי על הכנסות העירייה, הממונה לגוף זה – מר רענן פלאי מאגף התקציבים. לבקשת מנהל החינוך ואגף קנו"ס, אחת למספר שנים מתקיימים דיונים על מהות וגובה החיובים להשכרות השונות של מיתקנים שונים, כל אלה לתקופה של עד שנת פעילות אחת בלבד (מעל תקופה של שנה הגוף שאחראי הוא אגף הנכסים בעירייה...). אחרי שהוועדה יושבת, לומדת ומחליטה על ההמלצות שלה לערכים הכספיים ולשיטה, היא מעבירה את ההמלצות שלה לוועדת התעריפים אשר לומדת את הרציונל מאירה/מעירה על נושאים כאלה או אחרים מאשרת או לא את ההמלצות ואלה עוברים לוועדת הכספים העירונית ולאישור חברי המועצה."

שיתוף פעולה עם בתי ספר

82. מנהלת המרכז לשעבר כתבה במסמך המפרט את פרופיל המרכז, כי את הקהילה בה פועל המרכז מאפיין "היצע רב ותחרות רבה מאוד בתחום הפעילות ושעות הפנאי: 3 בתי ספר יסודיים כולם בניהול עצמי, מהם 2 מופעלים ע"י קבלן פרטי בשעות אחר הצהריים ובחופשות החגים והקיץ, ואחד על ידי עמותת הורים, ב"ס תיכון אחד ומכללה. קאנטרי פרטיים הכוללים חדרי כושר ופעילות רבה בתחום ההתעמלות לסוגיה ואומנויות הלחימה. 2 בתי ספר פרטיים למחול, לג'ודו, ב"ס תיכון בשכונה סמוכה מאוד המקיים פעילות מתנ"סית ענפה לכל הקהילה, מועדוניות פרטיות, גני"ל פרטיים ומשפחתונים רבים. ב"ס יסודי דוד ילין מופעל אח"צ על ידי גורם פרטי."

83. אגף קנו"ס הבהיר לביקורת, כי הוא מעודד סביבה תחרותית, בה יפעלו המנהלים "תוך גילוי ערנות, יצירתיות וגמישות ניהולית... (תחרות כגורם מניע...)". מצד שני, "מתווה הדרך של האגף מעודד מנהלים ליצור שותפויות בקהילה ליצירת סינרגיה לטובת שיפור השרות לתושב. קיימים מספר כלים ליצירת סדר בקהילה בין החינוך הפורמאלי ללא פורמאלי (ועדת מתקנים), אך מהניסיון המצטבר שלנו אנו למדים כי שיתוף אינטרסים מקומי יוצר את שיתוף העבודה הרצוי בין מוסדות החינוך וקהילה במרחב הקהילתי. למרות כל האמור לעיל אנו מודעים לקושי הכרוך בשיתופי פעולה."

84. בישיבה של נציגי קנו"ס עם מנהלת המרכז לגבי הגירעון התקציבי במרכז, מתאריך 19/7/11, מנתה המנהלת מספר סיבות לגירעון, וביניהן ירידה בנפח החוגים עקב פתיחת חוגים מתחרים בב"ס דוד ילין, הסמוך למרכז. דיווח דומה עלה גם בפרוטוקול ישיבת ההנהלה הציבורית בינואר 2011, בה אמר רכז החוגים של המרכז כי הפעלת חוגים על ידי קבלן בבית הספר הסמוך פגע במספר המשתתפים במרכז. בתאריך 22/9/11 פנתה מנהלת המרכז לנציג אגף קנו"ס ולמנהל מדור חינוך גופני באגף במכתב לפיו: "מנהלת ב"ס דוד ילין הגישה שוב בקשה לקיים בבית הספר חוגים המתקיימים לאורך שנים בבית פרנקפורט ובהדר אפקה. נדהמתי כאשר שמעתי בשנת הפעילות הקודמת שהוועדה אישרה לקיים חוג ג'ודו כאשר גם אצלנו מתקיים חוג כזה. אנו עושים הכול על מנת לפעול בשיתוף פעולה עם בית הספר... לעומת זאת אנו נתקלים השכם והערב בהתנהלות המנסה לחבל בפעילות המרכז הקהילתי ולשכשך כל ניסיון שלנו ליצור קשר תקין ושל שיתוף פעולה למען הקהילה."

85. בפגישה של הביקורת עם המנהלת טענה האחרונה, כי משום שבית הספר דוד ילין ורוב בתי הספר האחרים בעיר הם בניהול עצמי, הם מעדיפים להפעיל חוגים באמצעות קבלנים המעבירים תמורה גבוהה יותר לבית הספר. לדברי מנהלת המרכז, בשל אינטרס זה, בית הספר הסמוך וכן בית הספר

מגן בשכונת מעוז אביב אינם מאפשרים למרכז לשווק את חוגי המרכז לתלמידי בית הספר, ואינם פועלים בשיתוף פעולה עם המרכז, אלא "נוגסים" בפעילותו.

בהתייחסותו לממצאים המפורטים בסעיפים 82 - 85 מסר בתאריך 5.8.12 מנהל אגף קנו"ס כי:

"המרכזים הקהילתיים פועלים בסביבה תחרותית דינמית ומשתנה בקצב מהיר כמציאות הנכפית עליהם כ"חוק הטבע" ולא כעניין של בחירה או יכולת הכוונה מלמעלה. על מנת לממש את חזון האגף שלאורו פועלים המרכזים הקהילתיים כ"לב הפועם בקהילה", ומתוך מודעות לכך שסביבה תחרותית זו היא כר הפעולה של המנהלים, ויחד עם זאת ובאותה נשימה, אנו מעודדים אותם ליצירת שותפויות עם כל גורמי החינוך והאחרים הפועלים במרחבים הקהילתיים בעיר. אנו מאמינים שבראייה זאת יושג איגום משאבים, יתקבל רצף חינוכי ויושג מינוף ומקסום הפעילות והשירות עבור תושבי העיר והבאים בשעריה."

בינוי ושיפוץ

86. המרכז מקבל כספים גם דרך סעיף תב"ר עירוני, והם מועברים למרכז באמצעות החברה למוסדות חינוך. על מנהלת המרכז להגיש בקשה לכספים מסעיף התב"ר מדי שנה, ואגף קנו"ס מקיים ישיבות לחלוקת כספי התב"רים מבלי שהמנהלים מוזמנים לישיבה זו. הכספים של סעיף התב"ר אינם מוצגים בכרטסת של המרכז.

87. לדברי מנהלת המרכז, על ביצוע השיפוץ אמורה לפקח אחראית הבינוי מהחברה למוסדות חינוך, המעבירה הצעות על שכירת ספקים לביצוע העבודה. מנהל התפעול של המרכז מפקח על העבודה השוטפת, ואילו המפקח מטעם החברה למוסדות חינוך מפקח על סיום העבודה.

88. המרכז קיבל תרומה מעיריית פרנקפורט לרגל 100 שנה לתל אביב-יפו לשיפוץ המועדון בסך 160 אלף יורו. כשבישיבת ההנהלה הציבורית נשאלה השאלה היכן התקבלה ההחלטה על ייעוד כספי התרומה נאמר על ידי מנהל אגף קנו"ס כי "ההחלטה התקבלה "בקרן ת"א בשיתוף עם עיריית פרנקפורט". מהפרוטוקול משתמע, כי בהחלטה על היעד לשיפוץ לא השתתפו ההנהלה הציבורית והמנהלת של בית פרנקפורט.

89. בפרוטוקול ישיבת הנהלה מתאריך 20/12/09 נכתב מפי מנהלת המרכז לשעבר: "...מועדון הקשישים קיבל תרומה בסך 160 אלף יורו ורצינו לחבר את המרפסת אבל לא ניתן כי המרפסת לא חוקית והיא יושבת על שטח ירוק וכדי לא להרוס אותה יחליפו לדק עץ...". (ההדגשה אינה במקור). בפרוטוקול 7/3/10 נכתב מפי המנהלת: "בנוסף לכך אסור לגעת במרפסת. לאחר השיפוץ נפתור את בעיית הבטיחות, צריך לרדת מעניין המרפסת. נודה ונקבל את המתנה ואין מה לעשות בנידון... אבל המרפסת אינה חוקית וכדי להכשיר את השרץ יש תהליך של יותר משנה וגם אז אולי נקבל בסוף צו הריסה...". בפרוטוקול של ההנהלה מינואר 2011 נכתב שגם המרפסת שופצה. הביקורת ביררה באגף קנו"ס האם טופל נושא חוקיות המרפסת ובטיחותה, ולא

- נענתה לגבי המצב החוקי של המרפסת אלא רק כי "מרפסת מועדון הקשישים נבנתה עם הקמת בית פרנקפורט בראשית שנות ה-80. במשך השנים מועדון הקשישים נעשה במרפסת שימוש. היות שרצפת המרפסת שקעה, בוצע לרצפה שיפוץ בטיחותי."
90. בהמשך פרוטוקול ישיבת ההנהלה מסוף שנת 2009 נכתב: "דבר נוסף שאמור לצאת לפועל הוא שיפוץ האודיטוריום שכולל גם את חדר התלבושות, כיסאות חדשים, חיווט חשמלי חדש, הגברה ומזגנים. נ: קשה להאמין שזה סוף סוף קורה...ג: אין לנו מספיק מקומות רק 300 מושבים". בסופו של דבר לא בוצע השיפוץ. יצוין, כי הצורך בשיפוץ האודיטוריום צוין עוד בתוכנית העבודה משנת 2007. לדברי המנהלת בינואר 2012, ניתנה לה הודעה בעל פה כי האודיטוריום ישופץ במהלך שנת 2012 והיא החלה לקבל הצעות מחיר, על מנת להתחיל את התהליך בחודש אוגוסט 2012.
91. בפרוטוקול 25.1.11 דיווחה רכזת הספורט: "המגרש (כדורגל) הועבר למגרש הכדורסל ובעקבות כך הקבוצות עזבו אותנו, למעט אחת שחזרה עכשיו והייתי שמחה אם היה דגש על נושא מגרש הכדורגל". וע: אמר: "לגבי המגרש – מחר בבוקר צריך לטפל בכל מה שמסוכן. א: יש שלטים. ל: זה מה שדרשו מאיתנו. ע: מה שמסוכן, מחר בבוקר מטופל ומבחינתי אפשר לקחת דיסק ולסגור הכל." הביקורת ביררה מול מנהלת המרכז בתאריך 16/1/12 אם המגרש כבר שופץ. לדברי המנהלת המגרש טרם תוקן משום שמדובר בתיקון בעלות של מאות אלפי ₪. על כן, המגרש עדיין סגור ומגרש הכדורסל עדיין משמש גם כמגרש כדורגל לחוגי קט רגל, כפי שדווח אף שנה לפני כן.
- בהתייחסותה לממצאים המפורטים בסעיפים 86-91 מסרה בתאריך 5.8.12 מנהלת המרכז הקהילתי כי:
- "אודיטוריום בית פרנקפורט והלובי של המרכז ייכנסו בשנת העבודה 2013 לתכנית שיפוץ נרחבת."

מועדון קשישים

92. לביקורת נמסר פרוטוקול ישיבה בראשות מנכ"ל העירייה מיום 20/11/2006, בעניין שילוב מועדוני הקשישים במרכזים הקהילתיים. לפי הפרוטוקול, מנכ"ל העירייה החליט כי: "המטרה בשילוב מועדוני קשישים במרכזים הקהילתיים: צמצום גורמי ניהול לגורם מנהל אחד, הרחבת הפעילויות הניתנות לקשישים, שיפור איכות השירות לקשישים, חיבור מועדוני הקשישים לקהילה ועוד. (ב) בית פרנקפורט...ורמת ישראל, יועבר ניהול מועדוני הקשישים לניהול המרכזים הקהילתיים – מינהל החינוך (לרבות התקציב). מועד היישום: 1/3/07...התנאים להם זוכים הקשישים במועדוני הקשישים יישארו כפי שהם היום: תעריפים, עו"ס וכו'. (נספח יג)

מקנו"ס). בהמשך לכך, הודע לסמנכ"ל חברת מוסדות חינוך כי "החל מ- 1/4/07 האחריות הכוללת להפעלת מועדוני הקשישים המפורטים...תהיה של מינהל החינוך".

93. על פי מערכת חוגים, בשנת הלימודים תשע"א שילמו 167 קשישים דמי חבר למועדון קשישים. דמי החבר הסתכמו ב- 65,188 ש"ח. על פי הכרטסת של מועדון הקשישים, ההכנסות מדמי החבר בשנת 2010 היו 76,323 ש"ח, והכנסות מאירועים שונים 42,029 ש"ח: סה"כ הכנסות 118,352 ש"ח. לעומת זאת, ההוצאות של מועדון הקשישים בשנת 2010 הסתכמו בכ- 190,078 ש"ח. עקב ההפסד השוטף שנוצר בסך כ- 71,726 ש"ח בתוספת עם הגירעון המצטבר משנים קודמות בסך 55,700 ש"ח - נוצר בשנת 2010 הפסד בסך 127,426 ש"ח. הפסד זה גרם לחריגה מתקציב המועדון בסך 72,426 ש"ח.

בהתייחסותו לממצא זה מסר בתאריך 5.8.12 מנהל אגף קנו"ס כי:

"מועדוני הקשישים במרכזים קהילתיים רמת ישראל ובית פרנקפורט פועלים ע"פ תעריפי החוגים במנהל השירותים החברתיים, וזאת ע"פ הנחיתו של מנכ"ל העירייה. (בעבר מועדונים אלה היו שייכים למנהל השירותים החברתיים). מנהלי המרכזים מונחים לגבות את דמי החבר של המועדון אך ורק ע"פ התעריפים המאושרים".

בהתייחסותה לממצא זה מסרה בתאריך 5.8.12 מנהלתה מרכז הקהילתי כי:

"על מנת לקבל תמונה נכונה של המאזן יש להוסיף את ההקצבה העירונית". הביקורת מציינת בהתייחס לתגובת מנהלת המרכז הקהילתי, כי הסבסוד העירוני צוין בממצא- הוזכר כי המרכז בגירעון של 72,426 ש"ח, על אף שהפסדיו (הוצאות בניכוי הכנסות ממקורות עצמיים) הינם בסך 127,426 ש"ח. מכאן שההקצבה העירונית למועדון היא בסך 55,000 ש"ח.

94. יצוין, כי רכזת הקשישים היא עובדת עירייה ושכרה אינו מחושב כהוצאה בתקציב המועדון. למועדון הקשישים באמצעות החברה למוסדות חינוך. למעשה אי חישבו שכרה במסגרת התקציב הוא מלאכותי: על מנת לקבל את סכום ההוצאות האמיתי של המועדון, היה צורך לחשב את שכרה של רכזת הקשישים (124,804 ש"ח) כחלק מתקציב המועדון.

95. לדברי מנהל אגף קנו"ס, "תקצובי מועדוני הקשישים לא עודכנו בשנים האחרונות ואי היכולת לשנות את דמי ההשתתפות מגבילים אותנו ביכולת להעסיק מדריכים שעלות שכרם גבוהה יותר". ואכן, בבדיקת תקציב מועדון הקשישים בשנים 2007 – 2010 עולה, כי בשנת 2008 חלה ירידה בתקציב המועדון לעומת שנת 2007 (34,000 לעומת 45,000) ובשנים 2008 – 2010 לא חל שינוי בתקציב המועדון - 55,000 ש"ח. בפרוטוקול מתאריך 6/4/09 טענה מנהלת המרכז לשעבר: "אני לא מרוצה מתקציב מועדון הקשישים - לא מספיק. כתבתי לע. ח. שאומר שלא ייתכן שהעירייה העבירה לנו מועדון בעלות של 38 ש"ח לחודש. אם הוצאה של מועדון קשישים לא מכסה מישהו צריך להגדיל את התקציב.....המשמעות היא קיצוץ חוגים. המועדון לא מכסה את עצמו ואנו נהיה גירעוניים". התראה נוספת על הנושא ניתנה על ידי המנהלת לשעבר בשיבת

ההנהלה בתאריך 20/12/09: "שכר המדריכים עולה ואנו נשארים עם אותו תקציב של 55 אלף כבר שנים.... כשאני קיבלתי את המתנ"ס היו כ- 300 קשישים.... יש ירידה במספר המשתתפים."

96. לדברי מנהל אגף קנו"ס (במכתב התשובה שלו) "תעריפי ההשתתפות במועדוני הגמלאים במרכזים הקהילתיים רמת ישראל ובית פרנקפורט עודכנו לגובה של 45 ₪ לחודש בהתאם לנהוג במועדוני הקשישים הפועלים במנהל השירותים החברתיים". אולם מבדיקת "הנחיות לאספקת סל שירותים במרכזים רבי שירותים ובמועדונים לאוכלוסיה המבוגרת לחודש ינואר 2010", שהופק על ידי מינהל שירותים חברתיים, תעריף א' של דמי החבר הינו 60 ₪ ולא 45 ₪. כלומר, דמי החבר הנגבים בבית פרנקפורט (המצוי באיזור תעריף א') נמוכים אף מהתעריף שנקבע על ידי מינהל שירותים חברתיים.

97. לדברי מנהלת המרכז, תמורת 45 ₪ מקבלים הקשישים שני חוגים לבחירה במסגרת המועדון. בפירוט הסיבות לגירעון של המרכז שהכינה מנהלת המרכז עבור אגף קנו"ס הוזכר תעריף החוגים הנמוך מדי של דמי החבר של מועדון הקשישים כאחת הסיבות לגירעון. המנהלת המליצה להעלות את תעריפי מועדון הגמלאים בכ- 15%. ההחלטה שהתקבלה בישיבה הייתה להגיש לאגף הצעה לשינוי תעריפי גבייה והשלכות הצעה מההיבט הכספי ומבחינת נפח פעילות. אולם הצעה כזו לא הוגשה.

98. הנחיות מינהל שירותים חברתיים למועדוני הקשישים שנוותרו בניהולו כוללות, בין היתר, את סל השירותים שיינתן לקשישים, שירותים בתשלום נוסף, מספר חברים לחוג במועדון ועוד. אולם, לדברי מנהל אגף קנו"ס "מסמך שנכתב ומחייב את מועדוני הקשישים הפועלים במנהל השירותים החברתיים ולא מועדונים הפועלים במרכזים הקהילתיים, לכן הטופס האמור לא מחייב את המועדונים הפועלים באמצעות המרכזים הקהילתיים". שאלת הביקורת, האם יש מסמך דומה שכן מחייב מועדוני קשישים המנוהלים על ידי אגף קנו"ס - לא נענתה.

כרטיסים

99. כרטיסים לאירועים מופקים בדרך כלל על ידי החברה למוסדות חינוך (משחקיה, שימוש במחשב, ספריה, תיאטרון בובות). עם זאת, כאשר יש צורך בכרטיסים שמסומן בהם מקום ישיבה או כשהפעיל מקבל אחוזים לפי מספר הכרטיסים שנמכרו - המרכז אחראי על הדפסתם ועל רישום המכירות. המרכז מדווח לחברה למוסדות חינוך על מכירת הכרטיסים באמצעות פרוטוקול.

בהתייחסותה לממצא זה מסרה בתאריך 5.8.12 מנהלתה מרכז הקהילתי כי:

"כשמפיק / יזם / מפעיל מקבל % מהמכירה או כשיש צורך בכרטיסים מסומנים- ברוב המקרים המפיק הוא זה שמספק את הכרטיסים."

לתשומת לב:

התייחסויות המבוקרים ואחרים לטיטוט ממצאי הביקורת בשלב אימות הממצאים, מצורפות לדוח בפרק הנספחים, ומהוות חלק בלתי נפרד מדוח הביקורת. הנספחים להתייחסויות (אם צורפו) שמורים במשרד מבקר העירייה.

נספח א - התייחסות המרכז הקהילתי ואגף קנו"ס מתאריך 5.8.2012.

נספח ב- התייחסות מנהלת אגף תקציבים מתאריך 19.7.2012.

נספח ג - התייחסות החברה למוסדות חינוך מתאריך 30.7.2012.

נספח ד - התייחסות מינהל השירותים החברתיים מתאריך 2.7.2012.

מסקנות

100. הממצאים מצביעים על כך כי בהכנת תקציב המרכז הקהילתי על ידי גורמים עירוניים, לא ניתן משקל ראוי (אם בכלל) לתוצאות הפעילות של אותו מרכז, בשנת הכספים הקודמת. תוצאות הפעילות של שנת הכספים 2010 של המרכז הנ"ל היו קרובות לתוצאות הפעילות של אותו מרכז לשנת 2009 וחורגות משמעותית מהתקציב שנקבע לו לשנת 2010. הביקורת לא קיבלה הסבר מניח את הדעת לדרך שבה נקבע תקציב זה, ואילו נתונים נלקחו בחשבון לצורך תכנונו.

101. תכנית הייעול של המרכז הקהילתי לא כללה מידע בדבר ההיקף הכספי שאמור להיחסך או להתווסף כתוצאה מכל מהלך, וזאת בניגוד לנדרש על ידי האגף.

102. בהעדר מסמכים מבססים לבחירת מנהלת המרכז באמצעות מכרז, קיים חשש לאיוש המשרה שלא כדין.

103. במסגרת הגדרת התפקיד של המפקחת נכללים, לבד מפיקוח על המרכזים ומתן יעוץ להם, גם נושאים שהינם בתחום סמכותם של מנהלי המרכזים - דרישה להשתתף בגיבוש מדיניות, לאתר צרכים וליזום חידושים. משום שסמכויות כל אחד מבעלי התפקידים לא הוגדרו באופן חד וברור, נוצרו חיכוכים ומחלוקות קשים בין המפקחת לבין מנהלת המרכז הקהילתי.

104. לפי חזון האגף, בכל מרכז קהילתי תפעל הנהלה ציבורית שתפקידה, בין היתר, לתת ייצוג לתושבים, לפקח על ניהול תקין של המרכז ולקדם את מדיניותו. מבדיקת הביקורת עולה כי המרכז לא מקיים במלואן את הוראות האגף ו/או את הוראות התקנון בעיקר בנושאים הבאים:

- א. ההנהלה הציבורית של המרכז קיימה רק ישיבה אחת בשנת הכספים 2010 ושתי ישיבות בשנת הכספים 2011, וזאת בניגוד למדיניות אגף קנו"ס, שלפיה תקוימנה 4 ישיבות הנהלה בכל שנת כספים.
- ב. להנהלה הציבורית טרם נבחר יו"ר במקום היו"ר שפרשה (בתאריך 16/7/11).
- ג. על אף הקבוע בתקנון, כי יש לערוך בחירות אחת לשלוש שנים, לא נעשה הדבר במרכז.
- ד. הפרוטוקולים של ישיבות ההנהלות שנבדקו לא ערוכים לדעת הביקורת, כראוי: אין סיכום של החלטות אופרטיביות, תכניות פעולה עם תאריכי יעד, ותיעוד של תוצאות ההצבעה. כמו כן אין רישום בפרוטוקולים של תפקיד חברי ההנהלה ואת מי הם מייצגים.
105. נכון למועד עריכת הביקורת לא הופץ משוב בקרב המשתתפים בפעילויות המרכז, וזאת בניגוד לתכנית העבודה של אגף קנו"ס לשנת תשע"ב. קיום משוב למשתתפים בפעילויות הוא חיוני, על מנת להפיק לקחים ולוודא כי המרכז מקיים את מטרתו כגורם המשרת את התושבים ובעל מקום משמעותי בחיי הקהילה השכונתיים.
106. העובדות המורשות לעבודה במערכת "חוגים" מבצעות בדיקות בסביבה "חיה" ולא בסביבת "סטט". כתוצאה מכך עלולים להיכנס נתוני סרק למערכת התפעולית ולהיכלל בטעות בדיווחי ההכנסות של המרכז.
107. המרכז מנצל אפשרויות שקיימות במערכת הממוחשבת "חוגים", להפחית את גובה החיובים לנרשמים (ולמעשה להעניק בכך הנחה) מבלי שהדבר ייחשב כהנחה. כתוצאה מכך, הפחתות אלה אלו לא נכללות בדו"ח "הבקרה על ההנחות" ו/או בכל דו"ח בקרה אחר, המאפשר לגורם המבקר לאתר הנחות חריגות. לדוגמה: הזנת תעריפים שונים עבור אותה קבוצת פעילות בשדה "תעריף", הזנת הנחות בשדה "עדכון נוסף", הזנת מספר יחידות מופחת.
108. המרכז לא דיווח למינהל השירותים החברתיים כי קיבל ממנו סכום גבוה יותר משביקש עבור מלגות-סיוע במימון עלות החוגים לילדים ממשפחות מעוטות-יכולת. כמו כן, המרכז לא דיווח למינהל כי אחד הילדים שנמצא זכאי למילגה – ויתר עליה.
- לדעת הביקורת, אי הדיווח למינהל בנושאים אלה מהווה התנהלות שנוגדת כללי מינהל תקין, עלול להוות פתח לאי סדרים, ובנוסף לפגוע במשפחות נזקקות אחרות הזקוקות לכספי המלגות.
109. מהרישומים שבוצעו במערכת "חוגים" של המרכז עולה כי המרכז העניק הנחות בדמי חבר, בניגוד להנחיות ועדת תעריפים הקובעות כי אין להעניק כל הנחה בדמי החבר.

110. בהתבסס על הרישומים במערכת "חוגים" עולה כי 12 נרשמים זכו לקבל הנחה של 100% ממחיר הפעילות. במקרה אחד מארבעת המקרים שדגמה הביקורת, לא התקבלו הסברים ואסמכתאות שיש בהם כדי להסביר את הרישום הנ"ל, המהווה לכאורה הנחה אסורה.
111. המרכז העניק הנחות כגון הנחת רווחה, והנחה שניתנה בהוראת אגודת ספורט השותפה להפעלת החוג, שאינן מותרות על ידי ועדת התעריפים העירונית. הביקורת מציינת, כי המערכת אינה חוסמת אפשרות למתן הנחות מיוחדת מעבר לאלו המותרות.
112. הרכב ועדת הנחות על בסיס מצב חומרי במרכז אינו תואם נכון למועד עריכת הביקורת את הנדרש לפי אגף קנו"ס, שכן הוועדה אינה כוללת נציג ציבור. כמו כן, חלק מההנחות שהעניקה הוועדה לא גובו במסמכים מבססים, ולא תועדו השיקולים שהובילו להחלטות הוועדה. דרך פעולה זו נוגדת כללי מינהל תקין ופוגמת ביכולת לערוך פיקוח ובקרה על פעילות הוועדה.
- בנוסף, נמצא מקרה בו הוענקה הנחה בשיעור של 74% למרות שעל פי חוזר ועדת תעריפים התקרה המקסימלית להנחה על בסיס מצב חומרי הינה 50%.
113. באחד החוגים שנערכו במרכז, נרשמה נוכחות המשתתפים בחוג באופן ידני, ללא היעזרות ב"דו"ח משתתפים" המופק מהמערכת הממוחשבת (דו"ח המפרט את המשתתפים ששילמו עבור החוג). מהשוואה שערכה הביקורת בין דו"ח הנוכחות הידני לבין רשימת המשתתפים שהופקה מהמערכת, נמצאו מספר משתתפים שלכאורה לא שילמו למרכז עבור השתתפותם.
114. הממצאים מעידים על כך, כי המרכז לא הקפיד לפתוח חוגים רק במקרים בהם נרשמו לפחות 10 משתתפים, וזאת בניגוד להוראות ועדת תעריפים.
115. המרכז אינו נוקט בפעולות משמעותיות לגביית חובות מחייבים ואף אינו מקפיד לשלוח להם מכתבי תזכורת/התראה. כמו כן, מידת הסיוע שהמרכז מקבל מהחברה למוסדות חינוך בנושא גביית החובות דלה ביותר.
116. למרות שמערכת "חוגים" מאפשרת למרכז לנהל באופן יעיל את הפעילות בנושא השכירויות (לרבות רישום הכנסות, הפקת קבלות ממוחשבות לשוכרים וכו'), המרכז אינו נעזר בה כלל בנושא זה, ומבצע את כל הרישומים, לרבות הפקת קבלות, באופן ידני.
- לדעת הביקורת, התנהלות המרכז בנושא זה עלולה לגרום לטעויות, ובין היתר לחוסר בקרה אפקטיבית אחר חובות שוכרים, ולפגיעה בשלמות הנתונים המועברים ממערכת חוגים למערכת הנהלת החשבונות.
117. המרכז מאפשר לערוך במתקניו אירועים פרטיים (כגון מכירת סחורה) על אף הוראת מנכ"ל העירייה והיועץ המשפטי לעירייה מתאריך 10/2/1, האוסרת על כך.

118. מבדיקת מדגם של חוזי השכרה שתועדו במרכז עולה כי החוזים לא נחתמו כנדרש על ידי החברה למוסדות חינוך. כמו כן עולה כי המרכז לא הקפיד לקבל תמיד אישור ביטוח מאת השוכרים כמתחייב בחוזה.
119. המרכז מאפשר לגורם עירוני (בית ספר) להשתמש במתקני המרכז ללא כל תשלום, על אף העובדה שמדובר בשימוש קבוע שבגיננו נגרמות למרכז הוצאות אותן הוא מחויב לשלם (למשל עובדי המרכז המתפעלים את המתקן עבור בית הספר).
120. מהממצאים עולה כי המרכז הקהילתי פועל בסביבה תחרותית. לדברי חלק ממנהלי המרכזים, גופים עירוניים שונים פועלים באזור הפעילות שלהם, ומציעים לתושבים שירותים זהים. המצב הקיים הינו בניגוד למדיניות העירונית המוצהרת - מדיניות של שיתוף בין הגופים ואיגום משאבים ולא של תחרות.
121. מפרוטוקול ישיבת ההנהלה הציבורית בבית פרנקפורט (מתאריך 10/3/7), בה נטל חלק גם מנהל האגף, עולה כי לנוכחים דווח שהמרפסת במועדון הקשישים נבנתה ללא היתר. נכון למועד הפצת טיוטת הדו"ח טרם נמסר לביקורת כי הנושא הוסדר על ידי עובדי האגף או גורם עירוני אחר.
122. מפרוטוקול ישיבת הנהלה ציבורית (מתאריך 16.1.11) דווח כי מגרש הכדורגל במרכז מסוכן וסגור לשימוש. נכון למועד הפצת טיוטת הדו"ח טרם נמסר לביקורת כי הנושא הוסדר על ידי עובדי האגף או גורם עירוני אחר (למרות פרק זמן של כשנה וחצי שחלף מאז הישיבה).
123. כתוצאה מאי הגדלת תקציב מועדון הקשישים במהלך השנים 2007 - 2010, הסתיימה פעילותו של מועדון הקשישים בשנים 2010 ו-2011 בגירעון.
124. מהממצאים עולה, כי תעריף דמי החבר הנגבה מהתושבים המשתתפים במועדון הקשישים נמוך מהנדרש על פי החלטת מנכ"ל העירייה.
125. המרכז נוהג לעתים להנפיק כרטיסים לאירועים באופן עצמאי, שלא באמצעות החברה למוסדות חינוך. כתוצאה מכך קיימת פגיעה ביכולת הפיקוח של החברה למוסדות חינוך, האמורה לפקח על המכירות.

המלצות

126. ראוי כי בהכנת תקציבי המרכזים הקהילתיים על ידי הגורמים העירוניים, יינתן משקל ראוי לתוצאות הפעילות של כל מרכז בשנת הכספים הקודמת וכן לשינויים הצפויים בפעילות המרכז בשנה העוקבת.
127. באחריות מנהלת המרכז לבנות תכנית התייעלות שתכלול מידע בדבר ההיקף הכספי שאמור להיחסך או להתווסף כתוצאה מכל מהלך, כפי שנדרש ממנה על ידי אגף קנו"ס.

128. באחריות מנהל אגף קנו"ס בשיתוף עם מנהל המחלקה למרכזים קהילתיים להגדיר באופן חד וברור את סמכויות המפקחות ולהבדילן מסמכויות המנהלים, וזאת על מנת למנוע סכסוכים ומחלוקות בין המפקחות לבין המנהלים ופגיעה בפעילות המרכזים.
129. יש לוודא שההנהלה הציבורית תפעל בהתאם לתקנון ולמדיניות אגף קנו"ס, תקיים בחירות למינוי נציגי הציבור בהנהלה, תקפיד על הרכב נאות, תקיים לפחות 4 ישיבות בשנה, תבחר יו"ר, ותתעד את מהלך הישיבות והנוכחים בפרוטוקולים כראוי.
130. באחריות מנהל המרכז הקהילתי לוודא כי נערכים סקרי שביעות רצון תקופתיים בקרב המשתתפים בפעילויות במרכז, על מנת להפיק לקחים ולוודא כי המרכז משרת את מטרתו כגורם בעל מקום משמעותי בחיי הקהילה השכונתיים.
131. אין לאפשר בדיקות בסביבה "חיה" במערכת "חוגים", במקום בסביבת "סטט", וזאת כדי למנוע הכנסת נתוני סרק למערכת התפעולית.
132. ראוי למנוע אפשרויות להפחתות חיובים במערכת הקיימות כיום (למעט רישומים בשדה "הנחות"). לחילופין, יש ליצור דו"ח בקרה שיופק מהמערכת ואשר יכלול את כל המקרים בהם הופחתו חיובים לנרשמים שלא בדרך של מתן הנחה.
133. באחריות מנהלת המרכז לפעול לחלוקת כספי המלגות בשקיפות ותוך הקפדה על תיעוד אסמכתאות מבססות.
134. באחריות מנהלת המרכז הקהילתי לוודא שלא יוענקו 'הנחות מיוחדות' שאינן מותרות על פי הנחיות ועדת התעריפים.
135. יש להקפיד כי הרכב ועדת הנחות על בסיס מצב חומרי יתאים לקביעת אגף קנו"ס, ולכלול בתוכה נציג ציבור. כמו כן, על הוועדה להקפיד לתעד את השיקולים שהובילו אותה להחלטותיה, לרשום פרוטוקולים ולאשרם בחתימות המשתתפים וכן להקפיד לשמור אסמכתאות מתאימות שצורפו לבקשות. בנוסף לכך, בהתאם להנחיות ועדת תעריפים, אין לאפשר לוועדת הנחות לקבוע הנחה ששיעורה גבוה מ- 50%. מקרים מעין אלו, יש להקפיד להעביר לוועדה עירונית.
136. יש להקפיד לבדוק את נוכחות המשתתפים בחוגים השונים תוך היעזרות בדו"ח משתתפים המופק מהמערכת הממוחשבת, וזאת על מנת לדעת מי מהמשתתפים שילם עבור החוג.
137. בהתאם להנחיות ועדת תעריפים, יש להקפיד על מספר משתתפים מינימלי בכל חוג (מינימום 10-12 משתתפים בחוג), וזאת על מנת לדאוג לכך שהקורס יהיה רווחי.
138. באחריות מנהלת המרכז, בשיתוף אגף קנו"ס והחברה למסדות חינוך, לקבוע נוהל עבודה בנוגע לאופן הטיפול בחייבים.

139. יש לנהל את הפעילות בנושא שכירויות באמצעות המערכת הממוחשבת, ולהקפיד להפיק קבלות באמצעותה. זאת על מנת לאפשר בקרה יעילה על ההכנסות משכירות, על חובות שוכרים באמצעות דוח חייבים, ועל שלמות הנתונים המועברים ממערכת חוגים למערכת הנהלת החשבונות.
140. במסגרת התייחסות מנהל אגף קנו"ס לטיוטת הממצאים, ציין הנ"ל כי פעל כבר לרענון הנחיית מנכ"ל העירייה מתאריך 1/2/2010, לפיה יש לאסור עריכת אירועים פרטיים במוסדות עירוניים. הביקורת מקווה כי הדבר יסייע להביא את הנושא למודעות מנהלי המרכזים השונים.
141. על מנהלת המרכז להקפיד להחתים שוכרים על חוזה בנוסח אחיד המקובל על החברה למוסדות חינוך, וכן להקפיד לצרף אישורי ביטוח כנדרש.
142. באחריות מנהלת המרכז, בשיתוף עם הנהלת אגף קנו"ס, לגבש מדיניות ברורה בנושא מתן רשות שימוש במתקני המרכז לגופים עירוניים שונים.
143. באחריות מנהלת מינהל החינוך לדאוג ליישום המדיניות העירונית לפיה לא תתקיים תחרות בתחומי פעילות זהים בין מוסדות החינוך העירוניים הפורמאליים והבלתי פורמאליים.
144. על מנהלת המרכז ומנהל אגף קנו"ס לוודא כי יטופל נושא היתר הבנייה למרפסת שהוקמה במועדון הקשישים בבית פרנקפורט. כמו כן יש לדאוג לתיקון מגרש הכדורגל שהשימוש בו נאסר בשל היותו מסוכן כבר לפני כשנה וחצי.
145. מומלץ לשקול את הגדלת תקציב מועדון הקשישים, לאחר שתקציב זה לא הוגדל במשך השנים 2007-2010. זאת על מנת למנוע גירעון תפעולי בפעילות המועדון.
146. באחריות מנהלת המרכז לדאוג לכך כי דמי החבר של מועדון הקשישים אשר נוטלים חלק בפעילויות המרכז יהיו בהתאם לתעריפים שקבע מינהל השירותים החברתיים ושאושרו על ידי מנכ"ל העירייה.
147. אין לאפשר הנפקת כרטיסים לאירועים באופן עצמאי, שלא באמצעות החברה למוסדות חינוך.

לתשומת לב:

התייחסויות המבוקרים ואחרים למסקנות והמלצות הביקורת, מצורפות לדוח בפרק הנספחים ומהוות חלק בלתי נפרד מדוח הביקורת. הנספחים להתייחסויות (אם צורפו) שמורים במשרד מבקר העירייה.

נספח ה – התייחסות אגף קנו"ס מתאריך 27.11.2012.

נספח 1**רשימת חוגים בהם מספר המשתתפים קטן מ- 8, נכון למרץ 2011:**

שם חוג/קבוצה	שם המדריך (מוסתר)	שלוחה/מוקד פעילות	משתתפים
דרמה/דרמה א'-ג' קבוצה 2		בית פרנקפורט/סטודיו 3	1
דרמה/דרמה חובה אפרוחים 1		בית פרנקפורט/מקלט	1
הדרכה/תוספת ל-3 ש' ספורט		בית פרנקפורט/מועדון	1
התעמלות/ה' קרקע		הדר-אפקה/אולם 1+2	1
חוג פסנתר/אורגנית - 1 ש"ש		בית פרנקפורט/מוסיקה 2	1
חוג פסנתר/אורגנית תשלום 1			1
חוג פסנתר/פסנתר - רינה 1		בית פרנקפורט/מוסיקה 2	1
מחשבים/מחשב - חבר מועדון		בית פרנקפורט/חדר	1
משחקי כדור/בן-רווד		הדר-אפקה/אולם 1+2	1
משחקי כדור/הילה		הדר-אפקה/אולם 1	1
משחקי כדור/יובל סגל		הדר-אפקה/אולם 1+2	1
משחקי כדור/כדור-סל.		הדר-אפקה/אולם 1+2	1
משחקי כדור/כדורסל נשים -		הדר-אפקה/אולם 1	1
משחקי כדור/לאומי קארד		הדר-אפקה/אולם 1+2	1
משחקי כדור/רווד		הדר-אפקה/אולם 1+2	1
פיתוח קול/ תש' 1/2 ש'		בית פרנקפורט/סטודיו	1
קרב מגע וג'ודו/קארטה		הדר-אפקה/חדר אמנויות	1
קרמיקה-פיסול/קרמיקה		בית פרנקפורט/חדר 1	1
שכירות/קב' שרגיל-כדורסל		בית פרנקפורט/מגרש	1
תזמורות/תאוריה במוסיקה		בית פרנקפורט/מוסיקה 1	1
חוג פסנתר/פסנתר/אקור			2
כלי מיתר/גיטרה - הבל		בית פרנקפורט/מוסיקה 3	2
תזמורות/תש' הרכב קאמרי		בית פרנקפורט/מוסיקה 4	2
אומנות פלסטית/קסם האמנות		בית פרנקפורט/חדר 2	3
הדרכה/מחשבים		בית פרנקפורט/חדר	3
הדרכה/עבודות יד ג-16		בית פרנקפורט/חדר 2	3
חוג פסנתר/אורגנית - חצי ש"ש		בית פרנקפורט/מוסיקה 2	3
חוג פסנתר/אורגנית תשלום			3
כלי מיתר/כינור		בית פרנקפורט/מוסיקה 2	3
כלי נשיפה/סקסופון		בית פרנקפורט/מוסיקה 3	3
אומנות פלסטית/קסם האמנות		בית פרנקפורט/חדר 1	4
הנהלת חשבונות/זכות משנה			4
התעמלות/כושר ותזונה-נערות		הדר-אפקה/סטודיו G	4
התעמלות/פלדנקרייז א		בית פרנקפורט/סטודיו 1	4
כלי הקשה/תופים		בית פרנקפורט/מקלט	4
לימודים כלליים/רובוטיקה ד-ו		בית פרנקפורט/חדר 4	4
קרמיקה-פיסול/קרמיקה		בית פרנקפורט/חדר 1	4
התעמלות/מתיחות ועיצוב ב		הדר-אפקה/סטודיו K	5
להקות מחול/להקה ייצוגית -		בית פרנקפורט/סטודיו 2	5

שם חוג/קבוצה	שם המדריך (מוסתר)	שלוחה/מוקד פעילות	משתתפים
להקות מחול/קב' "פירואט" -		בית פרנקפורט/סטודיו 2	5
לימודים כלליים/מבוכים ודרקו		בית פרנקפורט/חדר 6	5
קרב מגע וג'ודו/טקוונדו א-ג		הדר-אפקה/חדר אמנויות	5
קרמיקה-פיסול/קרמיקה ג'		בית פרנקפורט/חדר 1	5
אומנות פלסטית/קסם האמנות		בית פרנקפורט/חדר 2	6
הדרכה/צפיפות עצם- א-10		בית פרנקפורט/מקלט	6
הדרכה/צפיפות עצם- ג-10		בית פרנקפורט/מקלט	6
הדרכה/תוספת ל-4 ש' ספורט		בית פרנקפורט/מועדון	6
התעמלות/פלדנקרייז תמי ג		בית פרנקפורט/סטודיו 1	6
כלי מיתר/גיטרה -		בית פרנקפורט/מוסיקה 2	6
להקות מחול/להקה ייצוגית-		בית פרנקפורט/סטודיו 1	6
לימודים כלליים/פלאי מדע א-ב		בית פרנקפורט/חדר 5	6
מחול/סטפס מתקדמים		בית פרנקפורט/סטודיו 2	6
מחול/קלאסי מבוגרים		בית פרנקפורט/סטודיו 1	6
ציור/ציור וקומיקס מתקדם-ח		בית פרנקפורט/חדר 4	6
שונות ספורט/ברידג' מתחילים		בית פרנקפורט/חדר 4	6
תזמורות/הרכב גיטרות -		בית פרנקפורט/מקלט	6
תזמורות/הרכב גיטרות-תשלום		בית פרנקפורט/מקלט	6
הדרכה/עבודות יד ה-9		בית פרנקפורט/חדר 2	7
הדרכה/ציור		בית פרנקפורט/סטודיו 3	7
התעמלות/בונה עצם ה' 8:50		הדר-אפקה/סטודיו K	7
התעמלות/בונה עצם		בית פרנקפורט/סטודיו 2	7
התעמלות/יוגה		הדר-אפקה/סטודיו K	7
התעמלות/מתיחות ועיצוב ה		הדר-אפקה/סטודיו K	7
התעמלות/עיצוב וחיטוב א' 19		הדר-אפקה/סטודיו G	7
התעמלות/עיצוב וחיטוב ד' 19		הדר-אפקה/סטודיו G	7
התעמלות/פלדנקרייז		בית פרנקפורט/סטודיו 1	7
חוג פסנתר/פסנתר - 1		בית פרנקפורט/מוסיקה 4	7
מחול/ג'אז - מתחילות ג'-ד		בית פרנקפורט/אודיטוריום	7
מקהלות/קול הבמה ב'-ג'		בית פרנקפורט/סטודיו 3	7
קרב מגע וג'ודו/ג'ודו 8-12		הדר-אפקה/חדר אמנויות	7
שפות זרות/אנגלית גיל הרך		בית פרנקפורט/חדר 6	7
שפות זרות/אנגלית לגילאי 3		בית פרנקפורט/חדר 6	7